



Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

ITALIJOS pasidavimas, toli gražu, nereiškia karo pabaigos, bet žmonių viltys tiek pakilo kad mažai klauso Prezidento Roosevelto ar Churchillio išėjimų. Life žurnalo korespondentas iš Švedijos praneša, ten žmonės deda lažbas kad karas pasibaigs prieš Kalėdas.

Berline išmintingesni Vokiečiai, sakoma, laukia susmukimo pavasarį. Bet Generalas Eisenhower pasergsti, Amerikonai ir Anglai tik dabar kimba krutimis su priešu. Afrika, Sicilija buvę tik "maži žaidimai".

Lietuviai, žinodami kad Vokietys tik tada narsus kada šimtas eina prieš beginklį, gali būti, bus labiau optimistiški.

BET, budami optimistai s, privalome nelaukti kad kas mums keptus karvelius burnon neštų. Karščiausias mūsų troškimas yra matyti Lietuvą vėl laisvą. To pasiekti, stipriausios mūsų viltis Prezidento Roosevelte. Tokių būdu, paklausykime jo kada jis mus (ir visą Amerikos visuomenę) kviečia padaryti Trečią Karo Paskolą pasekminga. Paskola reikalauja 15-kos milijonų dolerių. Lietuviai Amerikoje sudaro pusę nuosimčio visų gyventojų — reikiama, išiečių sukelti 75 milijonai dolerių. Bet Lietuviai daugiausia darbo luomo žmonės, nors darbštūs ir taupūs. Todėl jei sukels keliolika milijonų dolerių, tikimės, pilnai savo pareigą atliks.

MICHIGAN valstijos saloje posėdžiauja Republikonų partijos galvos, nustatyti tos partijos užsienio politikos programą. Butų naudinga jei kas ten tartų žodį už Lietuvos laisvę. Bet tiems posėdžiams mūsų nepasirodė, kaip nepasirodė, pavyzdžiui, su Benesu išsikalbėti. Kai kurie mūsų vadai didžiuojasi "džentelmeniškais" savo tarpe susitarimais, bet bijo išlysti iš Lietuvos skaurados į platesnio pasaulio ugnį, nors puikiai žino kad Lietuvos laisvės klausimą išspręs ne vien tik skaurada, bet pasaulio ugnis. Prie Amerikos politikos neprieis nei "socialistai", nei kuniginiai. Lengvai prieiti Lietuviai Republikonai ir Lietuviai Demokratai — bet šie mūsų "srovė" atstovai ir nepageidaujami savo "koalicijoje". Butų gerai jei nebūtų prasnausta Demokratų partijos konvencija.

KAI 1886 METAIS Dr. Šliupas kurė Susivienijimą Visų Lietuvnių Amerikoje (iš kurio kilo SLA ir LRKSA), tai pirmame seime, kaip Tamas Astramskas pasakojo, "kilo karštas ginčas dėl įnešimo moteris ir merginas Susivienijimui priimti. Vieni dar šiaip taip sutiko moteris priimti, bet merginų anaipol ne; todėl, pasiginčijus, visas įnešimas liko si atmetas".

Po 57 metų panašus klausimas kilo Amerikos Lietuviai R.-K. Vargoninkų Sąjogai Seime, kuris "apgailėstavo matydamas didesnę kolonijoje moteris einant vargoninko pareigas" ir net tam tikrą moralumą Kunigų Vienybės Seimui pagamino.

Vyrai vargoninkai mano, jei taip toliau eis tai Lietuviškai dainai Amerikoje bus "burna užčiaupta". Nors vyrai vyrų nelygus (pavyzdžiui, Kulis leidžia Muzikos žinias kas mėnesį, o Pocius per metus tik tris numerius vos pasaulin išleido),

The Ohio War History Commission Ohio State Museum Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 38

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGS-SEPT. 17, 1943

(28-ti metai :: 28th Year)

Atkaklus Mušiai Amerikiečių su Naziais Italijoje

SAKOMA VOKIEČIAI PRADĖJO KAIP TRAUKTIS Į KITAS VIETAS

Alijantų įjegos atkakliai kovoja su Vokiečiais prie Salerno, Italijoje. Tai yra tiesioginis Amerikiečių susirėmimas su Vokiečiais pačioje Europoje.

Vokiečiai pasirodė netikėtumams ir kaip tik Italijai priėmė Alijantų taikymosi sąlygas, patys Vokiečiai stojo prieš Amerikiečių Penktąją Armiją, įžygiavusią Italijon.

Atkaklus mušis eina iš abiejų pusių, visu pakraščiu tarp Salerno ir Agropoli miestų, 27 mylių vienas nuo kito atstume.

Amerikiečiai naudoja didžiausią oro ir karo laivyną pasipirti, ir Britų Asuntoji Armija skuba pagalba.

Amerikiečiai ten Vokiečius rado pasiruošiusius, gi patys turi rasti sau pozicijas ir kartu kariauti prieš juos atakuojančius.

Pirmomis dienomis skelbta jog Amerikiečiai stumiami atgal, dabar praneša jau apie Vokiečių pasitraukimą ir Alijantų pasistūmimą pirmyn.

Italijos pašonėse salos visos Alijantų užimtos ir iš jų veikia lėktuvai prieš Italiją užgrobusius nazius.

Kadangi didelė dalis Italijos yra Vokiečių rankose ir ten patys Italai verčiami kariauti ir pildyti Vokiečių valią, Italai tuo būdu naudojami žudymui vieni kitų, ir ta šalis žymiai nukentės.

ITALAI stengėsi išgelbėti savo karo laivus nuo patikimo Vokiečiams ar nuo nuskandinimo, kada sutiko Alijantams pasiduoti. Laivai išplaukė iš pavojeingų vietų į numatytus saugius uostus. Apie 40 Italijos karo laivų ištruko nuo patikimo Vokiečiams.

Kad per 5 dienas po Italijos sutikimo pasiduoti nebuvo skelbiama, tas daryta tikslu išnaudoti progą ir jei galima sučiupti daug Vokiečių Italijoje. Tas visiškai nepavyko.

Vokiečiai išmušė 6,000 Italų kareivių tik viename susirėmime kur Italai atsisuko prieš Vokiečius.

Iš Berlio praneša, per eitą savaitę Britų ir Amerikiečių oro užpuolimais orlaivų dirbtuvės Paryžiuje ir ant Boulogne miesto užmušta 200 žmonių, 900 kitų sužeista.

Kinijos vyriausias karo vadas Gen. Kai-Šek išrinktas Kinų respublikos prezidentu.

bet, gali būti, vyrai vargoninkai turi tiesą: juk ir Sovietų Rusijoje mergaitės jau atskirai nuo berniukų mokins: berniukai į kareivius, mergaitės į virtuves ir motinas.

BRITŲ 9-TA ARMIA PASIRUOŠUS Į BALKANUS

Iš Turkijos paskelbta nepatikrinti pranešimai jog Britų didi Devinta armija Viduriniuose Rytuose pradėjo žygiuoti prie salų vedančių į Graikiją.

Patys Vokiečiai tivrina ta armija paruošta įsiveržimui į Balkanus.

Tuo tarpu, Balkanų gyventojai bruzda. Jugoslavijoje partizanai smarkiai veikia prieš okupantus — Kroatijoje išžudė daug savų kvailių ir Vokiečių okupantų. Nuginkluota į 10,000 Italų kareivių, kurie liovėsi kariavę.

Rumanijoje apsiėmė krizė, "pro-naziška" vyriausybė nesuvaldo krašto.

Bulgarijoje naziai turi geriausią padėtį paėmę į savo rankas ir ten stiprinasi ir ruošiasi ginti Graikiją.

Hitleris pasiūlė Bulgarijai Albaniją, kurią užgrobė Mussolini prieš tris metus. Albanija prie Bulgarijos visai neprieina.

Iš Madrido praneša, Vokiečiai perkėlė 70 divizijų, virš milijoną vyrų, iš Rusų fronto rezervų į pietinę ir vakarinę Europą sutikimui didėjančio pavojaus iš alijantų pusės.

VOKIEČIAI UŽĖMĖ DIDUMĄ ITALIJOS

Italams sutikus liautis su alijantais kariavus, Vokiečiai pasinaudodami buvimu Italijoje, užėmė Romą ir kitus Italijos miestus ir pasiryžo su Amerikiečiais ir Britais kariauti Italijoje, kaip ir kur kitur.

Popiežius Vatikane laikomas kaip ir nelaisvius. Visas Vatikanas paimtas nazių sargybon.

Italijos žmonės bijo bado, nes naziams užėmus didumą Italijos, jie ima sau ir maistą.

Karalius su šeima ir šalies valdytojas Marš. Badoglio spėjo iš Romos pasisąlinti į pietinę Italiją.

Mussolini esąs Vokiečių išgelbėtas ir jis sudaręs fašistų Italų valdžią.

Kiti pranešimai sako jog Mussolini nužudytas, ir tt.

Laivų skandinimas Atlanti ke liariopai sumažėjo palyginant su 1942 metų skandinimais.

Štai šymet per Gegužės, Birželio, Liepos ir Rugpjūčio mėnesius paskandinta tik 36 laivai. Pernai per tuos pačius mėnesius buvo paskandinta 295 laivai.

Iš viso nuo Gruodžio 7 d. 1941 metų Atlanti ke priešų submarinai paskandino iki šiolei 687 Amerikos ir kitų šalių laivus.

KAD GREIČIAU KARAS PASIBAIGTŲ IR GRYŽTŲ TAIKA —



3RD WAR LOAN

Pirkit Trečios Paskolos Bonds — Gelbėkit šiai Šaliai greičiau Laimėti. Jos laimėjimas bus užtikrinamas Laisvės mūsų Tėvynei Lietuvai!

HULL POKARINIS TAIKOS PROGRAMAS

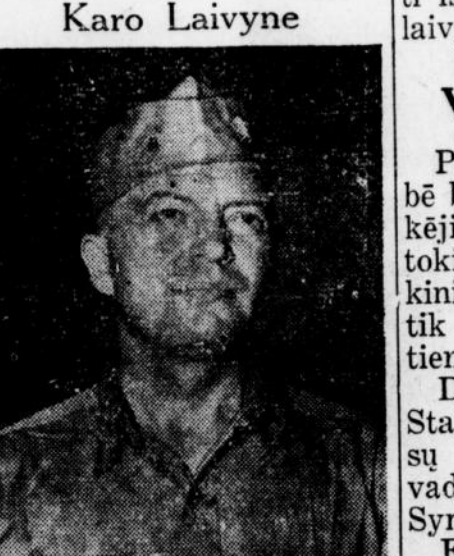
S. V. Valstybės Sekretorius Cordell Hull paskelbė Prez. Roosevelto užgirtą užsienio politikos programą, sulgį kurio, jeigu bus reikalinga, pasaulio taikos palaikymui bus panaudota ir jėga. To programo uždavinys bandoma gauti iš Kongreso, kuris vėl susirinko posėdžiauti Rugs. 13.

Tas Hull programos apima aiškiausią pokarinius taikos reikalus. Apie tai Suv. Valstijos jau tariasi su kitomis valstybėmis.

Hull savo programoje nusakė aiškiai kad mažos valstybės turi būti skaitomos lygios didelėms ir jų teisės į laisvę ir ramų gyvenimą neturi būti niekieno išlaikomos pažeidžiamos.

Tuomi aiškiai parodoma tęsimas Prez. Roosevelto pažadų mažoms tautoms sugrąžinti jų laisvę.

Karo Laivyne



Harold Stassen, buvęs Minnesota valstijos gubernatorium, pastaru laikų paskirtas aukštuoju sekretorium prie Admirolu W. E. Halsey, Pietų Pacifico karo laivyno komandieriaus.

HITLERIS VIS DAR PUČIASI

Hitleris sakė pirmą savaitę kalbą ir savo žmones po šešių mėnesių tyėjimo. Jis kalbėjo sustiprinimui dviejų, po sukrėtimo del Italijos pasidavimo. Jis pasakė jog Vokietija "apsupata plieno siena ir riekados nebus sutriuškinta". Nors kareiviai bus priversti iškaip kur pasitraukti, bet šalis bus apginta nuo priešu užpuolimų, išėjus lėktuvų užpuolimus.

Italų pasidavimą jis pavadino "išdavyste", draugiškumo sulaužymu.

Paminėjo jog daroma tokių ypatingų pasirošimų kurie ne tik sulaužys priešu oro užpuolimą bet ir atsilygins jiems daug skaudesniems priemonėms.

KARAS su Japonais Pacifico salose tęsimas visų įtempimu. Alijantų kariuomenė apsupa ir šturmuoja Lae miestelį, Naujojo Guinejoje.

Japonai didumoje išmušė iš Salamau oro ir karo laivyno bazės.

Vėl Skelbia Niekus

Pernai iš Maskvos skelbė buk Rusijoje suteikta tikėjimo laisvė, bet tai buvo tokia nesąmonė kaip panaikinimas internacionalo — tik bolševikų dumimas žitiems akių.

Dabar vėl skelbia jog Stalinas sutinkąs leisti Rusų Stačiatikių bažnyčios vadams atsteigti šventąjį Synodą.

Esą, bus sušaukti Sovietų Rusijos vyskupai išrinkimui bažnyčios patriarko.

Greičiausia ir tas synodas bus toks kaip Stalino įsteigtos kitoms šalims valdžios.

LENKŲ vyriausybė in exile įteikė Sovietų Rusijai pareiškimą jog "pageidauja pilno ir lygiateisio susipratimo su Rusija, visiškai pasitikėjimo pagrindu, pripažinimo bendrų teisių ir nepriklausomybės", bet atsisako užleisti Sovietams bent kiek savo žemių.

SOVIETAJ IJESKO ATSKIROS TAIKOS

Pereitos savaitės pabaigoje Sovietai parodė savo atviriausį, tiesioginį norą taikytis paskirai su Vokietija. Tiktai vienas Hitleris stovi kelyje "teisingai taikai" Sovietų su Vokietijos žmonėmis. Jeigu Vokiečiai prašalintų Hitlerį, ką padarė Italijoje su Mussoliniu, Maskva tuoj taikytųsi su Vokiečiais.

Stalinas savo taikymąsi su Vokiečiais padengęs komitetu pavadintu "Laisvos Vokietijos Nacionalinis komitetas", kuris sudarytas Maskvoje ir gatavas pulti valdyti Vokietiją, jeigu tik Vokietijoje kiltų suirutė.

Kai Amerika ir Anglija reikalauja besąlyginio pasidavimo, Stalinas Vokiečiams siulo "rimtą ir teisingą taiką".

RUSAI skelbia apie pasisekimus visu frontu, veržiasi linkui Kijevo, paėmė Bryanską, Nežiną, Mariupolį ir kitus miestelius.

Agitacija už antrą frontą Rusijoje priejo kvailystės. Amerikos žmonės turi gana proto suprasti ko bolševikai įieško. Atsakymas jiems turėtų būti duota tikras ir aiškus: Taip, antrą frontą vakaruose atidarysim taip greit kaip Raudonoji armija atidarys antrą frontą Japonijai iš Mandžurijos.

12 metų amžiaus motina.

Gettysburg, Pa. — Čia apsisėdus jauna porėlė, kurios vyras turi 19 metų amžiaus, o žmona tik jau 12 metų mergaitę, šiomis dienomis susilaukė kūdikio.

JAPONIJOJ pereitos savaitės žemės drebėjime užmušta apie 1,500 žmonių, sugriauta į 4,000 namų.

Submarinų veikimas veik pasiliovė. Pereitą mėnesį Amerikos ir Britų karo laivai ir lėktuvai nuskandino submarinų daugiau negu submarinai nuskandino alijantų laivų. Tiek nuostolių panešdami submarinai pasislėpė.



IR DARBININKŲ ŽINIOS

Anglikasiam naujų algu nustatymo klausimas, iki šiol tęsimas neišspręstas, rodois eina į geresnę pusę. Atviro grąsinimo kito anglikasių streiko nesimato. John L. Lewis sušaukė unijos vadus aptarimui reikalų, kas duoda vilties kad einama prie derybų su kompanijomis.

Tuo tarpu, anglies iškimas kiek sumažėjęs, ypač tų kompanijų mainose kurios naudoja anglį savo išdirbystėse. Tose išdirbystėse, daugiausia plieno dirbtuvėse, ir darbai kiek apmažinami.

Kadangi dabar daug anglies bus gabenama Italijon, kur norima paleisti pilnu smarkumu karo reikmenų dirbimą, tai Amerikos anglikasiam reikalų jami iškasti anglies kiek daugiausia galima.

Amerikon neveža ir karo lauke surinktų sudaužtų plieno ir geležies padargų, juos gabens į karo dirbtuves Italijoje.

Italija pirmiau gaudavo sau reikalingą anglį iš Vokietijos.

Toledo, Ohio. — Sustreikavo 63 miesto mokyklų aptarnautojai, reikalaudami daugiau mokesčių. Užsidarė mokyklos.

Ofisų ir Profesinių Darbininkų unijos vadas kreipėsi į OWM valdžios įstaiją reikalaujamas sutikimo leisti pakelti tų darbininkų ir tarnautojų mokesčius iki 35 nuoš., nes jų uždarbiai yra mažiausi ir niekas nepasirupino padidinti.

Išrišta 10,650 darbininkų nesutispratumų. Valdžios Karo Darbo Taryba skelbia kad pati taryba ir jos sričių atstovybės per Birželio mėnesį šymet išsprendė 10,650 paskirų didelių ir mažų nesutispratumų tarp darbdavių, darbininkų ir unijų. Tuose nesutispratumuose buvo apimta 832,000 darbininkų.

Tarp tų bylų 111 buvo tiesiog dideli nesutispratumų kurie grąsė streiku.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Aukštai Šoko, Žemai Nutupė

Pereitą pavasarį, Gabaliaus- kas savo laikraštelyje paskel- bė to šauks, to rėks iki bus suauktas Amerikos Lietuvių Seimas. Jis net dieną ir va- landą tam seimui buvo nusky- ręs, ir skirstė kas galės ir kas negalės būti delegatais.

Bet iš to žmogelio plačių už- simojimų niekas neišėjo. Tie kurie sutarė šaukti savo kon- ferenciją, ir dar pačiame Pitts- burge, konferencijos metu tam poneliui iš šiaulių nei iš- sižioti nedavė. Jo visa didybė išpusta kaip burbulas, tokia ir pasliko, tik trukęs burbulas. Nei katalikai (kurį tarpe jis biznį daro, iš žmonių pinigų prasidėdamas), nei socialistai to garsaus "Lietuvos parla- mentaro" nepažino ir nepripa- žino, ir tai blogiausia kad jo paties mieste, ne kur kitur.

Visi pamatė kad tas kuris nori diktuoti visiems Amerikos Lietuviams, nei grupėje katali- kų vadų neturi balso nei reikš- mės. Taigi, jis tik tuščias bur- bulas, neišmanėlių katalikų pi- nigais palaikomas. Išmintin- gesnieji, kurie žino jo visus darbelius, visai su juo nesik- skaito.

Gabaliauskui viso labo pri- pažinimas ką buvo duota tai vietos rengimo komisijos, ku- ri davė jam ženklią priska- binus nešioti, daugiau niekur jo neprisileido.

Vietinis.

Pittsburgho srityje Rugsėjo 10 išliko keturios trafiko ne- laimės, užmušta keturi asme- nys, vienas jų motorciklistas, kuris atsimušė į medį ir už- simušė.

WYOMING KLONIS

NETIKETAI IŠLIKO GYVAS

Vincas W. Yonaitis, vaisti- ninkas, 27 m. amžiaus, iš Hud- son, Pa., karo lauke išliko gy- vas kelių sekundų tarpe. Jis, kaip praneša Karo Departmen- tas, išstruko nuo Japonų bom- bos Rendova saloje, kuomet savo marinių kuopoje davė pir- mą pagalbą savo draugui, ir staiga pasitraukė iš vietos — toje vietoj bomba mests iš Ja- ponų lėktuvo padarė didelę duobę.

Yonaitis įstojo į U. S. Karo Laivyną Vasario mėnesį, 1942 m. Hudstone buvo laidotuvių direktorium.

SUSIRADO. Ona Kilvaitė- nė turėjo daug rūpesties ir ne- amagumo iki susirado savo su- nų kuris jai parašė laiška kad atvažiuotų į Wilkes-Barre į jo vestuves. Sgt. B. A. Kilvaitis, 28 m., parašė savo motinai į Worcester, Mass., kad atvyk- tų į jo vestuves, nes jis seniau Wilkes-Barre gyveno, prieš iš-ėjimą į kariuomenę. Laiškas jis nepadarė adreso kur jai at- važiuoti. Ji pribuvus į Wil- kes-Barre sutartu laiku, su- naus negalėjo surasti, kurio jau nebuvo mačius per 15 me- tų. Kreipėsi į miesto valdžią, į policiją, į kunigiją ir Raudo- nąjį Kryžių.

Po visos paros vėliau sunus susitikio su motina, mat jis pa- vėlavo pributi iš Kalifornijos. Susitikę jiedu išsikabėję pla- čiai, jis pranešė apie savo an- trą brolių, kad jis yra sveikas, tarnauja kariuomenėje.

Šis atsitikimas davė porai dienų vietos laikraščiams pir- mame puslapyje didelėmis raidėmis rašymo.

ISLAIKĖ KVOTIMUS. Bir- želio mėnesį išlaikė valstijos kvotimus angliauskų darbui du Lietuviai kaip asistentai kasyklų foremanai: Kazys J. Smetona (Smeton) ir Kazys A. Zevaskas, iš Wilkes-Barre. Jonas J. Nienius,

PHILADELPHIA

SUKĖLE \$472,000 BOMBE- RIUI PIRKTI

Philadelphijos Lietuviai pa- sirodė puikiai su su antru di- deliu istoriniu darbu. Pirmas buvo tai atkvietimas į musų miestą Lietuvos Prezidento A. Smetonos pereitą rudenį. Lie- tuviai taip buvo sužadinti tuo atsilankymu kad ilgai negalė- jo atsipeikėti. Nors vieni bu- vo tam priešingi ir darė klu- tis komitetui, tačiau diduma džiaugėsi kad turėjo progą pa- matyti Lietuvos Prezidentą.

Antras, didelis darbas, kurį vietos Lietuviai labai vienin- gai dirbo nežiurint jų ištiki- nimų — tai buvo užsimojimas nupirkti Amerikai didžiulį ka- ro bombų už \$400,000, par- duodant karo bonų už tokią sumą. Nors tai didelė suma, tačiau Lietuviai nenuleido ran- kų ir nenusigando didelio dar- bo. Tą darbą pavedė Raudono- jo Kryžiaus ir Karo Perga- lės komitetui dirbti, pradėjo Gegužės 16 ir baigė Rugsėjo 16. Komiteto pirmininkas J. Kavalauskas trumpu laiku su- žinojo visus kelius kaip turim- prie to darbo eiti ir kaip su- kelti War Bonds \$400,000 su- moje, gavimui didžiausio ka- riško bombierio Philadelphijos Lietuviu vardu.

Bonų pardavimo vajai buvo atliekami paskiromis dienomis ir skirtingose Lietuvių salėse ir klubuose, taip pat Lietuvių parapijose, daugiausia su ge- romis pasekmėmis. Tik kaip kur pasekmės budavo prastos.

Vajus baigėsi su Inž. W. Norkaus padėjimu \$1000. Bu- vo jau surinkta \$399,000, Nor- kus padėjo \$1,000 padarymui \$400,000 sumos.

Tačiau ir tuo dar nesibaigė — po to komitetas dar par- davė bonų už \$72,000 ir viso pasidarė \$472,000 suma.

Acū visiems kurie tik dar- bavosi šiame kilmingame dar- be. Padėka priklauso poniai Antanaitienėi, ji per savo va- dovaujamą radio programą iš- pardavė bonų už virš \$100,000, ir tokį pat pasižymėjimą pa- darė A. Dzikas per savo radio programą.

Didelė padėka priklauso už šio vajuos pasisekimą Adv. C. S. Cheledinui, poniai Cheledin- ienei ir visam Liberty Federa- lio Savings and Loan štabui.

Pagaliaus reikia tarti acū komiteto pirmininkui, Juozui Kavalauskui. Jis pirmininkavo ir Lietuvos Prezidento priėmi- me, viską praveddamas iki ga- lo pasekmingai. Šiame Karo Bonų vajuje p. Kavalauskas negailėjo laiko ir darbo, dieną ir naktį važinėdamas, apleidęs savo biznį; jis be to ką kitus padaršino ir žiūrėjo visos va- jaus eigos, pats pardavė bonu daugiausia.

Gaila kad negalima įvardin- ti kiekvieno Lietuvio kurie tik prisidėjo savo darbu šį bonų vaju padaryti garbingu Lietu- viams, bet ir jiems acū.

Komitetas.

Sudegė Penna Geležin- kelio Stotis

PHILADELPHIA. — Penn- sylvanijos geležinkelio kompani- ja pergyvena vieną nelaimę po kitai. Tik prieš šešias dienas pačioje Philadelphijoje ant tos pačios kompanijos geležinkelio išliko susikrušimas vagonų, žuvo apie 80 asmenų. Dabar vėl, Rugsėjo 12 sudegė miesto centre geležinkelio senoji sto- tis, padaryta \$250,000 nuosto- lių. Daug bėgių suvedančių traukinius į tą stotį sugadinta. Sužeista apie 300 žmonių.

•PIRMUTINIS miestas įve- dęs chemišką vandens valymo sistemą buvo Jersey City, N. J., 1908 metais.

BROOKLYN, N. Y.

PITTSBURGHO LIUDNA KONFERENCIJA

Paprastai, iš konferencijos delegatai sugrįžta gerame upe, bet su ta Pittsburgho konfe- rencija buvo kitaip: kokį su- grįžusį delegatą nesutiks, vis matai nusiminimo slėgiama.

Bendrai, sakoma konferenci- joje upas buvęs labai prastas, visi jautė kad tai socialistų ir klerikalų politinis mitingas, o ne Amerikos Lietuvių suvažia- vimas. Taip pat visi atsimeina kad ir pereito pasaulinio ka- metu aukos buvo renkamos Lietuvos žmonių vardu, o Lie- tuvoje tų aukų negavo; jie ku- rie aukavo net atskaitų nema- tų, tik girdėjo įvairius gandus apie tų aukų likimą.

Tat prie šitokios nuotaikos buvo Pittsburgho konferenci- ja, arba geriau pasakius ai- mužnų rinkimas.

Kaip delegatai pasakoja tai veik niekam iš visuomenės vei- kėjų nebuvo leista išreikšti mintis, o tik ištikimi partiniai pakalikai kai kurie žiopčiojo.

"Demokratijos" šioje konfe- rencijoje buvo tiek kiek Lukš- tens smiltynė silių. Suva- žiausieji turėjo vieną privile- giją: duoti almužną, o antrą, užsimokėti kelionės ir pragy- venimo lėšas. Tik kai kurie socialistų-klerikalų pakalikai gavo apmokėti iš savo drau- gių.

Šios konferencijos vyriausias tikslas buvo partijinis užsimo- jimas, bet labai mažai atsiekt- ta. Yra rimto pagrindo tikė- ti kad Amerikos Lietuviai var- giai norės daugiau aukauti so- cial-klerikalų dviokai, jie gerai žino kad šios srovės turi tikti vieną aiškų tikslą, būtent mai- tinti savo tarpe esančius para- zitus ir užmiršti Lietuvos rei- kalus. Tą visi gerai atsimena nuo pereito karo, ypatingai tie kurie gausiai aukodavo, bet aukų rinkėjai sakė "Lietuvai nei cento" (tik jiems).

Geros valios visuomenė tu- rėtų rimtai pagalvoti kam au- kauja, nes gyvenime praktika parodė kad tik parazitai net tautiškomis plunksnomis apsi- dengę turi geras akis ir nepa- prastai švelnų liežuvi, ten kur aukų galima gauti. Jeigu jau aukauti Lietuvos žmonėms tai reikia žiūrėti kad tie žmonės gautų, o ne partijų fondus au- ginti, nes tos partijos mažai ką davė iki šiol ir dar ma- žiau duos ateityje.

Visi žino kad Pittsburgho konferencijoje socialistų-kleri- kalų vadų tarpe buvo tokių gai- valų kurie yra ir buvo Lietu- vieniai, Plečkaitininkai, bolše- vikų agentai ir net tokių kurie ir su vėliu dėtusi bi tik dala- rį pagauti. O ką jau bekalbė- ti apie monopolijų langų dau- žytojų ir jo apaštalus!

Argi visuomenė neatsimeina kad dar nelabai senai tie gai- valai gynėsi kad jie nelaikė jo- kiais konferencijų su Lenkais ir vėliau Lenkų laikraštis paskel- bė juos dalyvavus?

Visi žino kad jie patys save pasiskyrė (samozvancai) Ame- rikos Lietuvių Tarybos parei- gumais ir konferencijoje, nors jų niekas nerinko, liko čigonis- ku budu išrinkti....

Šiai klerikalų-socialistų kon- ferencijai nepavyko Amerikos Lietuvių apgauti, kaip rengė- jų buvo suplanuota.

Girdėjęs.

•CHELMSFORD. Anglijoje, patraukimui daugiau trumpa- laikį darbininkų prie karo reikmenų darbų, įvesta mokė- jimas už darbą ten pat prie vietos kur dirbama po dviejų, keturių arba šešių valandų darbo. Moterys tuo pasinau- doja: padirba kelias valandas kurią dieną turi laiko, gauna užmokestį ir ena į krautuves pirktis.

Detroit, Mich., Naujienos

J. KRIPO RASTAS

The Detroit News, Rugs. 26 laidoje, įdėjo J. Kripo, LVS. naujai išrinkto finansų sekre- toriaus rašinį, labai gerai gi- nantį Lietuvos ir kitų mažųjų tautų reikalus prieš Rusiją.

J. Kripas atsakė tulam Ru- siškam begėdžiui, rašiusiam tame pačiame laikraštyje kad Amerika ne tik neturėtų prie- šintis atidavimui Pabaltijo val- stybių Rusijai, bet turėtų bu- ti dėkinga Rusijai už Ameri- kos išgelbėjimą.

Taigi p. Kripas parašė kad Rusija turėtų būti dėkinga A- merikai už išgelbėjimą jos nuo nazių. Kad dabartinis karas vedamas ne už masinį paver- gimą tautų, bet už jų išvada- vimą. Kad Rusija turi net šeš- tadali visos žemės skritulio ir jai dar negana, tai negi ji tu- ri noro turėti visą? Kad val- stybės kaip Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija ir kitos yra buvusios savistomė- mis jau tada kada tokios Ru- sijos dar nebuvo. Kad karus pašalins tikta sudaryta tautų sąjunga su lygiu balsu didži- jų ir mažųjų tautų.

DEGTINĖS IŠGERTA UŽ 80 MILIJONŲ DOLARIŲ

Per pereitą fiskalį metą, iki Birželio 30, Michigan valstijos gėrėjai išmaukė degtinės už 80 milijonų dolarių — už ketu- ris milijonus daugiau negu me- tai laiko pirmiau. Iš tos su- mos valstijos išdūi pelno pasi- darė \$22,568,748. Tai kaip matote, degtinės pardavinėji- mas pelningas, ne tik saliuini- kams bet ir valstijai.

PIRMU KARTU ISTO- RIJOJE

Užėjus karui, Michigan val- stijoje buvo sulaukyta naujų kelių vedimas ir kiti didesni darbai, taigi ir išlaidos suma- žėjo. Valstijos sekretoriaus pranešimu, užsibaigus fiska- liam metui Birželio 30, šmet valstijos biudžetas liko su per- viršiu 30 milijonų dolarių. Tai pirmas atsitikimas Michigano istorijoje. Pirmiau visada me- tai baigdavos su deficitu. Tie pinigai bus laikomi ižde poka- rinii darbų organizavimui.

VYTAUTAI, KUR DINGAI?

Jau kelintas Dirvos numeris ateina be vieno Detroito kores- pondento raštų ir aukų — tai Vytauto Markuzo, kuris man yra pasizadėjęs talkininkauti ir iki šiol pildė savo pažadą. Vytautai, mes tavęs pasigen- dom. Kur tu pasidėjai? Sau- gok die, neužsimanyk ženyti, nes apsižienijęs žmogus per pirmus metus tai kaip graban- jilindės.

D. R.

LIETUVOJE buvo paskelbta kad visi karininkai, viršilos ir puskarininkai turi registruo- tis. Registracijos terminą ke- liais atvejais pratęsęs, pasku- tinis terminas buvo nustaty- tas Gegužės 15.

Hawaii Salų Valdymo Byla Atsidurė Teisme



Hawaii saloje iškilo nesusipratimas tarp militarinio tos sa- los gubernatoriaus ir Amerikos Armijos karo departamento at- stovo kas turi turėti viršesnę teisę toje saloje. Ta byla atsidu- rė federaliame teisme. Vaizde matome Delbert E. Metzger, fe- deralį teisėją kuris toje byloje spres, ir Leut. Gen. Robert C. Richardson Jr., militarij Hawaii gubernatorių.

LĖKTUVAS UŽKIRTO ANT NAMO

Grand Rapids, Mich. — Ne- persenai, mažas kariškas ban- dymų lėktuvas naudojamas pa- rašytų išbandymams, užkrito ant stogo namo netoli Kent County Airporto, priverstas nusileisti. To lėktuvo pilotas, Joseph Zelenas, Lietuvis, ir mechanikas, Warren Hunter, abu iš Grand Rapids, išliko ne- sužeisti.

O. A.

1943 INEIGOS

Apskaiciuojama kad šių me- tų visos šalies ineigos pasiekė 147 milijonus dolarių. Tas re- miama antro šių metų bertai- nio ineigomis, kurios pasiekė niekad nebutą aukštį, kuris į metus sudarys \$146,100,000-000 sumą.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Rugsėjo 3 netikėtai mirė Jo- kubas Jukna: jį traukinis už- mušė dirbant ant geležinkelio, lokomotivo ratai jo kuną suka- pojo į šmotus. Laidojant, jo kuno tik šmotai į grabą buvo sudėti.

Velionis buvo 63 m. amžiaus našlys, teisingo budo; prigri- lėjęs į SLA 364 kuopą. Iš Lie- tuvos paėjo nuo Ramygalos, Panevėžio ap. No pe visą lai- ką išgyveno Akronė. Sako tu- rėjo Chicagoje pusseserę ir kokius ten giminiųčius, Pitts- burge. Tapo palaidotas Glenn- dale kapinėse, Rugsėjo 7 d. Lai jam buna ramu ilstis amži- nai.

Chicagietė Veronika Balsie- nė lankėsi Akronė pas savo brolio sunų, Antaną Bartkų, ir broldukrę A. Kubilienę. At- lankė ir kitus savo draugus, M. Mačerauskienę, A. Lumpi- ką ir fermerį P. Siderį, ir Le- kerauskienę Barbertone. Iš čia nuvažiuo į Clevelandą pas sa- vo dukterį Julę ir žentą Ne- rauskus; taipgi viešėjo pas sa- tait baigdavos su deficitu. Tie pinigai bus laikomi ižde poka- rinii darbų organizavimui.

Chicagietė Veronika Balsie- nė lankėsi Akronė pas savo brolio sunų, Antaną Bartkų, ir broldukrę A. Kubilienę. At- lankė ir kitus savo draugus, M. Mačerauskienę, A. Lumpi- ką ir fermerį P. Siderį, ir Le- kerauskienę Barbertone. Iš čia nuvažiuo į Clevelandą pas sa- vo dukterį Julę ir žentą Ne- rauskus; taipgi viešėjo pas sa- tait baigdavos su deficitu. Tie pinigai bus laikomi ižde poka- rinii darbų organizavimui.

Ji taipgi atsilankė ir Dirvos redakcijoje, atsinaujino savo prenumeratą. Gyvendama Chi- cagoje ji per ilgus metus skai- to Dirvą.

Chicagon gryo pasitenkinus Clevelandiečių ir Akroniečių vaišingumu.

Kalnus.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

MIRIMAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĖ 10,800 IŠEI- VIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje telpan- čiais mirusių Lietuvių vardais mirusių skaičius pasidaro jau 10,800, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada čia mirusių sužymėjimas pradėta vesti.

ANKUDAVICIENĖ Marė, -58 m., mirė Rugs. 5, Cleveland.

SMALIUKAS Antanas, mirė Rugs. 27, Philadelphia, Pa.

SALTIS Klemensas, 61 metų, mirė Rugs. m., Freehold, N. J.

CIPAS Juozas, 57 metų, mirė Rugs. 18, Chester, Pa.

JAKIMAVICIENĖ Viktorija, 73 m., mirė Rugs. 15, Phila- delphia, Pa.

ZUPKAUSKAITĖ S., 27 metų, mirė Rugs. 17, Philadelphia, Pa.

SALNARIS Albertas, 24 metų, mirė Rugs. 18, Philadel- phia, Pa.

VALAITIS Jurgis, 39 m., mi- rė Rugs. 17, Brooklyn, N.Y.

MARMA Jonas, 59 metų, mi- rė Rugs. 18, Richmond Hill, N. Y.

SAMALINSKAS Kazys, 58 m., mirė Rugs. 20, Brooklyn, N. Y.

ARLAUSKIENĖ Patricija, 49 m., mirė Rugs. 22, Jamaica, N. Y.

SABUTIS Pranas, p u s a m ž i s, mirė Rugs. 25, Chicagoje. — Šiaulių ap., Grinkiškės p.

MICKELIUNIENĖ (v a r d a s nepažymėta), mirė Rugs. 20, Baltimore, Md.

ČESNAVIČIUS Edvardas, 18 m., mirė Rugs. 21, Baltimo- re, Md.

VIŠNEVSKIS Juozas, 60 metų, užmuštas žaibo, Rugs. 13, DuBois, Pa.

SAMOKAITĖ Elena, 30 metų, mirė Aug. 23, So. Boston, Mass.

MAKOSKI Ona (Českytė), 38 metų, mirė Rugs. 22, New Britain, Conn.

KASPERAS Gust, pusamžis, mirė Rugs. 25, Chicagoje. (Zagarės par.).

GRIGAITIS Jonas, pusamžis, mirė Rugs. 27, Chicagoje. (Marijampolės ap., Sasnavos p., Paraišiupkos k.). Ame- rikoje išgyveno 33 metus.

VAIDELIS Augustas, 67 me- tų, mirė Liepos 7, Tamaqua, Pa. (Vilkijos par.).

BANYNS Antanas, 37 m., mirė Birž. 7, Berisso, Argentinoj, kur išgyveno 13 metų.

SIDARAVIČIUS Jokubas, pus- amžis, mirė Rugs. 26, Chica- goje. (Prienų p., Kauno ap.). Amerikoj išgyveno 35 me- tus.

BUCHINAITIS Juozas, pus- amžis, mirė Rugs. 28, Chica- goje. (Suvalkų r., Pilviškių p. Zalionų k.). Amerikoje iš- gyveno 41 metą.

BATULIENĖ Bronė (Zajaus- kaitė), pusamžė, mirė Rugs. 28, Hart, Mich. (Kauno ap., Joniškės p., Vaidminių k.). Amerikoj išgyveno 38 m.

LAPINSKAS Kazys, 61 metų, mirė Rugs. 23, Worcester, Mass.

VAITKUS Antanas P., 54 m., mirė Rugs. 22, Worcester, Mass.

PEČIULIS Juozas, 79 m., mi- rė Rugs. 29, Worcester, Mass. (Marijamp. ap., Vi- zaidų k.). Amerikoje išgy- veno 55 metus.

YEGMAN Julė, pusamžė, mirė Rugs. 30, Chicagoje. (Telšių ap., Raudinės par.).

GAVELIS Mykolas, 54 m., mi- rė Rugs. m., Mahanoy Ci- ty, Pa.

PAREISTIS Norbertas, pusam- žis, mirė Rugs. 31, Chica- goje. (Telšių ap., Alsėdžio p., Kenstačio k.). Amerikoj iš- gyveno 37 metus.

RIMSA Antanas, sulaukęs se- natvės, mirė Rugs. 30, Chi- cagoje. Amerikoje išgyveno 43 metus.

TAUTVAIZA Vincas, 60 me- tų, mirė Rugs. 30, Chica- goje. Amerikoj išgyveno 37 m.

DANAUSKIENĖ (S t a s a i t e) Veronika, pusamžė, mirė 1 Rugs. Chicagoje. (Raseinių ap., Girkalnės p., Šimkaičių kaimo).

BALZEKAS Rapolas, pusam- žis, mirė Rugs. 2, Chicagoje. (Ukmergės ap., Lydukių p. Nuotekų k.). Amerikoj išgy- veno 35 metus.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenume- rata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voka ir atnauji- nimo kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir įrašę sa- vo pilną adresą, išsiu-okit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Skaityk Amerikos

'Lietuvių Naujienas'

Mėnesinis žurnalas, 24 pusl.

Metams tik 50c. (45)

LIETUVIŲ NAUJINIENOS

332 N. 6th Street Philadelphia, Pa.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip- kitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarimą įvi- riuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Petarnavimas ir išpildy- mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoj, moderniniai įrengtojų nuosavioj vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilksim!

Keli Laiškai, p. Rabinavičius ir Lietuvių Tarybos

Rusai, Anglų ir Amerikiečių ginklu ir maistu padedami, šią vasarą narsiai stumė iš savo žemės Vokiečius. Kai tiems bolševikams pradėjo labai sekis tai jų panaberija baisiai išaugo. Iširėmę į šonus, jie akipėšiška reikalavo iš didžiųjų Demokratijų kad jiems už narsumą pripažintų kaip "nagradą", pasijungti vidurinę Europą, mažųjų tautų apgyventą ir dar Ašies tebekankinamą. Jei nepripažintų tos sauvėlės tai, supraskite, bolševikai susitaikytų su naziais ir nebepadėtų Anglijai ir Amerikai kariauti prieš Hitlerį.

Del tų nesvankių Rusijos pretenzijų Amerikos spaudoje kilo nemaža ginčų. Vieni profesionalai laikraštininkai, kad ir rokuojantieji save dideliais demokratams, inko pataikauti tiems Rusijos imperialistiškiems reikalavimams, kiti, priešingai, remdames Atlantiko Čarteriu, tuos reikalavimus smerkė. Ypatingai buvo daug rašyta už ir prieš Pabaltijo Kraštų laisvę.

Didieji dienraščiai, kaip New York Times, Chicago Tribune, Chicago Herald American ir Hearsto laikraščiai įrodinėjo kad Lietuva, kaip ir kitos pavergtos valstybės, turėtų atgauti suverenumą, nepriklausomybę.

Tame ginčų sukuryje pasirodė New York Times eilė idomių laiškų Pabaltijo, daugiausia Lietuvos, klausimu. Pirmutinis laiškas rašytas Liepos pabaigoje, buvo p. Pakalnio. Trumpai išdėstęs Pabaltijo Kraštų nepriklausomybės metų padarytą kultūrinę pažangą, suminėjęs kaip jie staiga tapo per apgaule Rusijos ir Vokietijos užpuolimo aukomis, kaip Lietuviai, Latviai ir Estai priešinosi abiem okupacijoms ir kaip jie trokšta atgauti prarastą laisvę, — p. Pakalnis teisingai primena kad jau būtų metas priimti Lietuvai, Latvijai ir Estijai United Nations tarpą, leidus tiems kraštams susidaryti vyriausybės in exile.

Taip smarkiai tukstelėjus į stalą, atsiliepė žirkles. Kažkoks A. U. Pope ryžosi ilgais išvedžiojimais prieštarauti tame pat New York Times (Rugpjūčio 17 d.) p. Pakalniui, niekindamas jo pažiūras, ir arogantiškai teigti nesąmones apie Pabaltijo Kraštus. Lietuviai, — jis tvirtino, — niekuomet nebuvę suvereninė tauta, jų kultūrinė pažanga esanti menkesnė už Sovietų Rusijos respublikų pažangą. Tokia pavyzdinga respublika esanti Kazakstanas kaž kur Azijoje. Kadangi Pabaltijo Kraštai esą maži ir kadangi jie neišgalį apsiginti nuo užpuolikų, jiems sudaryta kad būtų sulaukta belaisvių, kurie būtų atstatę Lietuvos valdymą. Mat, palikę nepriklausomi, jie būtų pavojus Rusijai ir, žinoma, taikai.

Pasipiktino ta Sovietų agento akipėšos arogancija p. N. D. Shapiro ir jam atkirto (žr. N. Y. Times, Rugp. 19) trumpai bet karčiais žodžiais. Jis nustebo kaip liberali redakcija davė vietos savo dienraštyje balsui teisinančiam Sov. Rusijos begėdišką laužymą sutarties, sudarytą su Pabaltijo Kraštais, ir garbinančiam Stalino diktatūrą: Teisinant grobuonių Staliną, — klausia jis, — kodėl nepateisinti ir grobuonio Hitlerio, vartojančio tuos pačius mažųjų tautų pavergimo metodus?

H. RABINAVIČIUS UŽ LIETUVĄ — RUSIJAI

P. Shapiro taip vykusiai atšovė p. Pope, kad nebebuvo daugiau reikalo apie jį kalbėti.

Tačiau panorėjo pridėti į tą ginčą savo nudilusį skatiką p. Henrikas Rabinavičius, 20 metų išbuvęs Lietuvos konsularinėje ir diplomatinėje tarnyboje. Kuriuo tikslu jis panorėjo tuoju pamatysime. Dėdamas save Lietuviu patriotu, jis, kad ir nupeikia p. Pope ignoranciją, nežinojimą kad Lietuviai buvę suvereninė tauta, tačiau pritaria to bolševikų agento netiksliai išvadai. Rabinavičius norėtų matyti atgaivintą Sov. Rusijos 1939 metais Lietuviams smurtu antmestą sutartį ir tos pačios Rusijos 1940 metais begėdiškai sulaužytą. Pagal tą sutartį, Maskvos su Berliu suplanuota, Lietuva buvo priversta įsileisti raudonosios armijos garnizonus. Kas iš to išėjo — žinome. P. Rabinavičius, piršdamas ją atgaivinti, aiškina: Jei Amerika laiko savo protektoratą Filipinus, Angliją — Egiptą, tai kodėl negalėtų būti Rusijos protektorato Lietuvoje, žinoma, su raudonosios armijos igulomis?

Taip samprotaudamas, jis arba naivas arba apsimeta kvailiu. Naivui negalime jo pavadinti. Ilgai vartęsis tarp diplomatų, jis labai gerai žino kad tarp Amerikos ir Anglijos protektorato, iš vienos pusės, ir Rusijos protektorato iš antros pusės, yra begalinė praraja. Tai kaip p. Rabinavičius suprasti? Taip kaip jis vertas: Ką p. Pope apmetė tai p. Rabinavičius ataudė. Abiejų mintis ta pati: įterpti Lietuvą Sovietų Sąjungos verguven. Štai kaip atsidėjo p. Rabinavičius laisvajai Lietuvai, jam patikėjusiai garbingas pareigas diplomatinėje tarnyboje!

P. Rabinavičius, norėdamas gauti savo nuomonei daugiau svorio skaitytojų akyse, po laiško pasirašė "Buvisis Lietuvos Charge d'Affaires", savo teskite prieš tai pabrėžęs kad "Lietuviai visur nuosirdžiai tiki", Sovietų Rusiją atgaivinsianti jos sulaužytą 1939 m. sutartį. Toks piktos valios pareiškimas turėjo išaukti tinkamą Lietuvos Ministerio, p. Zadeikio, repliką. Ji buvo duota ir išspausdinta N. Y. Times Rugpjūčio 4 d. P. Zadeikis visų pirma pažymėjo kad p. Rabinavičius, budamas jau nebe Lietuvos pilietis, atstovauja tik savo asmeninei pažiūrai ir nėra įgaliojats skelbti kad "Lithuanians everywhere hope... Soviet Russia will restore the treaty", atgaivinti sutartį, p. Zadeikio teisingai apibudintą "moderniniu Trojos arkliu".

"Lietuvių tauta", jis rašo, "priešinasi statyti savo ateitį ant tokios sutarties kuri tik tam sudaryta kad būtų sulaužyta stipriosios šalies-kontra-gento. Kalbamoji sutartis priklauso į tą klaidų periodą kada Nazių bendradarbiavimas su Sovietais buvo prasidėjęs. Ją galima sulynginti su ta Lietuvių-Vokiečių 'sutartimi', kuri atėmė iš Lietuvos vienintelį jos uostą, Klaipėdą".

Taip įvertinęs p. Habinavičiaus išgirtą "Trojos žirgą" sutartį, Ministeris Zadeikis prieina labai paprastą problemos išsprendimą: abiejų kaimynų, Rusų ir Vokiečių, imperialistiškos pretenzijos turi būti atmetos ir Lietuvii žemė turi būti sugrąžinta jos teisėtam valdovui, Lietuvii tautai. O del ateities tai šitaip. Lietuvai, išvijus nazius, norėtų grynai iš savo santikius su Sovietų Sąjunga Maskvos Liepos 12, 1920 metų sutartimi, per kurią Rusija iš laisvos valios ir visam laikui atsižadėjo visų suve-

ninių teisių į Lietuvą Lietuvii tautos naudai. Tikrai mylinti laisvę Sovietų Sąjunga, baigia p. Zadeikis, neužgins tos pat laisvės ir nepriklausomybės savo mažiems kaimynams.

TARYBA JUO DIDŽIUOJASI
Bet Chicagos Draugui tas p. Rabinavičiaus laiškas, matyti, labai patiko. Jo autorių išgyrė, kad apgynęs Lietuvos suverenumą, Lietuvos garbę, o nei vienu žodžiu neužsiminė kad autorius persla Lietuvai tokį Rusijos protektoratą koks aukščiau išdėstytas.

Tam Rabinavičiui sekasi ir Lietuvii abiejose Tarybose. Jis savo laiku mieliai buvo priimtas Lietuvii Tautinės Tarybos nariu. Taryba, tas "vyriausias Lietuvos vadavimos organas", kaip kai kurie Chicagos Lietuvii laikraščiai ją atestavo, matyti, sutinka su ta savo nario aukščiau išdėstyta pažiūra, nes nepareikš, kaip yra Ministeris Zadeikis pareiškęs, skirtingos nuomonės: už laisvą Lietuvą be Rusijos (ar Vokietijos) protektorato.

Henrikas Rabinavičius artimas žmogus ir Amerikos Lietuvii Tarybai, nes dalyvavo jos suauktoje Lietuvii konferencijoje Pittsburghe ir sveiči lankėsi Tarybų posėdžiuose.

Tai va kaip ir su kokiais svečiais "vaduojama" Lietuvos laisvė. Atsiminkime, Tarybų žmonės pradėjo Lietuvos "vadavimą" darbą projektais federacijų su Skandinavija, pasukum su Lenkija, toliau su Latvija ir Estija, dabar bręsta mintis, p. Rabinavičiaus užrausta, Rusijos protektorato. Ar nebus vingiais prižygiuota prie kokios kombinacijos su Prusija? V. S. kis.

SPAUDOS žiniomis, majoras Jonas Pyragius paskirtas generalinio tarėjo vidaus reikalams pavaduotoju.

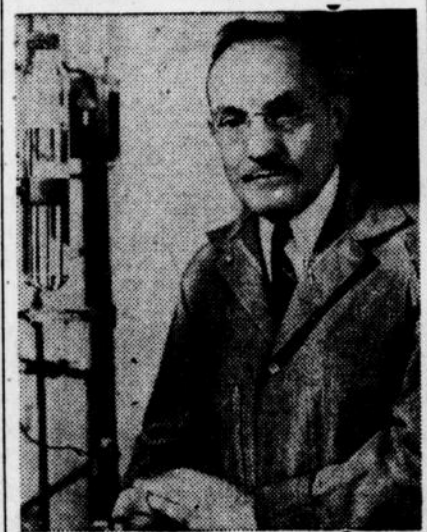
Yra žinių kad ats. Pulk. Narakas, kuris ėjo tas pareigas anksčiau, esąs Vokiečių sumintas.

Nauju šiaulių apskrities viršininku paskirtas ats. Pulk. Šešplaukis. Jo pirmtakunas J. Noreika irgi esąs sumintas.

LAIKRAŠČIŲ žiniomis, Šiauliuose įrengtoje Sovietų belaisvių stovykloje esą trys Lietuviai: Stasys Martinukas (jo tėvas gyvena Leckavoje, Mažiekių ap.), Petras Nariunas, kilęs iš Malėtų valsčiaus, Vičiūnų k., ir Jonas Budrys, kilęs iš Padubysio valsčiaus. Savi-tarpinė pagalba, kiek tai įmanoma, Lietuvii kilmės belaisviams rūpinasi.

Tie belaisviai yra Vokiečių paimti kare prieš Rusus.

Išrado Super-Gasą



Dr. Gustav Egloff, vienos aliejaus kompanijos tyrinėjimo direktorius, išrado aukštą stiprumo gasoliną, kuris padvigubins lėktuvų inžinų įiega 50 nuosimčių.

Amerika Kovos už Taiką ir Mažas Tautas

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdybos Pareiškimas Lietuvii Visuomenei

Rugsėjo 12 d. Washingtone paskelbta kad Suv. Valstijų Sekretorius Cordell Hull atskleidė visam pasauliui jog Suv. Valstijos jau pradėjo pasitarimus su kitomis valstybėmis ir jų valdžiomis apie pokarinę taikos politiką plačiu mastu, įskaitant ir panaudojimą jėgos jei bus reikalinga, taikos palaikymui. Tas paliečia ir Rusiją, pranešimas sako.

Cordell Hull paskelbė svarbius principus sulyg kurių dirbama ateities pasaulinės taikos nutatymas, ir svarbu kad tuose punktuose ypatingai paminima ir neužmirštama mažos pavergtos tautos, kurios traktuojamos lygiai su didelėmis.

Štai tie šeši principai:

1. Visi žmonės kurie, su "padoria pagarba žmonijos opijoms", pasidarė tinkamais pasiimti ir vykdyti liuosybės atsakomybę, patys yra verti ja naudotis.
2. Kiekviena suvereninė tauta, didelė ar maža, yra teisėta ir yra sulyg teisių lygi kiekvienai kitai tautai.
3. Visos tautos, didelės ir mažos, kurios gerbia kitų teises, turi teisę būti liuosos nuo išlaikinių įsikišimų ir jų vidujinių reikalų.
4. Sutikimas spręsti tarptautinius nesusipratimus taikos priemonėmis, priėmimas tarptausinių teisių ir prisilaikymas jų principų yra pagrindai tvarkos tarp valstybių ir žmonijos nuolatinis įsikišimas pastovios taikos.
5. Netrukdytas ekonominės progros ir santikiuose yra būtina palaikymui ir pastumėjimui tvirtų tarptautinių santikių.
6. Kooperacija tarp tautų gero kaimyno dvasioje, paremta laisvės, lygybės, teisingumo, moralybės ir įstatymų principais, yra pats veikmingiausias metodas palaikymui ir pastumėjimui politikos, ekonominės, socialės ir kultūrinės gerovės mūsų šalies ir kitų šalių.

Sudėjus šiuos pareiškimus su Atlanto Čarterio ir Keturių Laisvių dėsniams, visoms mažoms pavergtomis tautomis, kaip ir didelėms, Amerika užtikrina laisvę ir už tai kovoja.

Prezidento Roosevelt duotas pažadas Lietuvii delegacijai kad ne viena Lietuva yra pavergta ir kad Amerikos užduotis yra visas pavergtas tautas atsteigti, kad Lietuvos nepriklausomybė tiktai laikinai pastumta į šalį, — pildosi.

Taiigi, Lietuvos padėtis gerėja, jos laisvės klausimas lieka aiškus, tik mums reikia dirbti — dirbti daugiau ir smarkiau, kad Lietuva galėtų būti greičiau atstatyta, kad Lietuva, Rusų išteriota, Vokiečių apiplėšta, greičiau atsigauntų!

Dirbkime kad Lietuvai būtų parupinta pagalba maistu, rubais, vaistais ir reikmenimis kaip tik Lietuvos žmonės galės pradėti patys savistoviai tvarkytis — kada priešai bus iš jos žemių išvyti.

Dirbkime visu atsargumu kad daugiau nepasikartojų želigowskio ir Paleckio smurtai mūsų tėvynėje!

Dirbkime kad Lietuviai patys savo tėvynėje turėtų sau gyvenimą ir gerovę, kad nebūtų bernais ir vergais svetimų!

Stokite Lietuvai ir talką — stokite dirbti su mumis — su Lietuvai Vaduoti Sąjunga; remkit Amerikos valdžios karo pastangas, pirkit Karo Bonus DABAR, ir mes galėsime džiaugtis savo darbo vaisiais kartu su visu pasauliu!

Lietuvai Vaduoti Sąjunga veda savo rimtą, įtemptą darbą už Lietuvos atstatymą greta Amerikos Lietuvii Tarybos, nekludydama jai, žinodama kad tas ką gero Taryba padarys bus bendrai atliktas geras darbas tai pačiai vienai Lietuvai.

LVS toliau pareiškia kad Amerikos Lietuviams naudingiausia ir Lietuvai laimingiausia bus atmetant visas bendrystes su Lenkais, Rusais ar Vokiečiais, o dedant visas viltis į Ameriką, kuri viena tikriausia išpildys pažadą atsteigti Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą!

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS CENTRO VALDYBA

Dr. S. T. Tamošaitis, Pirmininkas
K. S. Karpis, Sekretorius.

LIETUVOS REIKALAMS AUKA

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu auką: \$..... Lituvos Atstovybei Londone
\$..... Knygai "Timeless Lithuania"
\$..... Lietuvos Karo Nukentėjusiems
\$..... L.V.S. nario mokesčių

Viso: \$.....

Vardas ir Pavardė.....
Adresas.....
Miestas..... Valst.....

SI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI

Iškirpkit viršuje telpantį kuponą, įrašykite savo vardą ir adresą ir kiek aukų siunčiant, ir stokit į eiles tų gerų patriotų kurio iki šiolei jau po keletą kartų yra aukavę LVS., net didelėmis sumomis!

Aukas ir prenumeratas knygai siųskit adresu:
LVS Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Gauta Aukų Knygai "Timeless Lithuania", Lietuvos nuo Karo Nukentėjusių Šelpimui, Lietuvos Atstovybei Londone

Nauji Užsisakymai Knygos \$34 Lietuvos Karo Nukentėjusiems

Gauta vėl naujų užsakymų knygai "Timeless Lithuania", kuri baigiama spausdinti. Knygos siuntinėjimo pasi-ruošimai tvarkingai rengiami ir kaip tik pirmos knygos bus baigtos spausdinti jos ir bus siunčiamos skubiai diplomatams, valdžios nariams, Kongresmanams ir Senatoriams, žymesniems Amerikos laikraščiams. Lietuviams bus išsiuntinėta paskiau, taigi kurie dar nori užsirašyti prašomi, jų vardai dar spės tilpti knygoje.

Šie Clevelandiečiai stojo į knygos prenumeratorių eiles:

Kl. ir Iena Urbšaitis	10.00
Dr. Jonas T. Vitkus	10.00
Antanas Urbonas	5.00
Mr. ir Mrs. F. Kunaitis	5.00
Mr. ir Mrs. F. Mudrauskas	5.00
Mr. ir Mrs. M. Drasutis	5.00
Jonas Sajevičius	5.00
V. Greičius	4.00
(knygai \$2, LVS \$2.)	
Ignas Budreckis	
Elizabeth, N. J.	5.00
J. G. Galinaitis	
Aberdeen, Md.	5.00
Castantas Navikas	
Athol, Mass.	6.00
(\$5 knygai, \$1 LVS)	
Vyt. Markuzas iš Detroito	
prisiuntė šių:	
Juoz. ir Zof. Salaševičiai	5.00
Petras Balkus	5.00

KAUNE mirė žymus Lietuvii kooperatininkas Povilas Ragys, ilgą laiką buvęs "Lietukio" direktorius.

VOKIEČIŲ įsakymu, komisarai draudžia be jokio leidimo atlikti netgi tytybos darbus kartu su šalutiniais ir pagalbiniiais darbais.

Aukos Londono Atstovybei

Clevelando LVS 1 skyriaus surengtame vakarėlyje Londono Lietuvos Atstovybei paremti pasidarė pelno arti \$25. Vyt. Markuzas, iš Detroito Lietuvos Atstovybei Londone 5.00

Sudėjus visas viršuje pažymėtas Clevelandiečių aukas, matome vėl gražų Clevelandiečių pasidarbavimą. Kiti LVS skyriai prašomi pradėti darbuotis daugiau. Rudeniui ateinant, ir per visą žiemą, kaip tik geriausia proga darbuotis.

Aukas Balučiui, knygai "Timeless Lithuania" arba Lietuvos nuo karo nukentėjusių žmonių šelpimo reikalams siųskite adresuodami:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio.

Dirva galima išsirašyti už vieną dolarį — pusę metų.

Paskutinės Dienos Prisidėti prie "Timeless Lithuania" Leidejų

Užsisakykit Dr. Owen J. C. Norem knygą

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE 300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEŲ Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Aukos priimamos nuo \$1 ir aukščiau. Davusieji \$5.00 ar daugiau gaus knygą. Aukotojų vardai tilps knygoje.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

ALT KONFERENCIJA FAKTŲ ŠVIESOJE

Katalikiniai-Socialistinės Panegirikos ir p. Rabinavičiaus Pavyzdys. Šunuodegiavimo Bolševikams Simptomai. Gerbiamų Šimučio, Grigaičio ir Jų Bendrų Diktatorinių Užsimojimų: Savęs Pačių Išrinkimas Valdybon, Nedavimas Progos Delegatams kalbėti, ALT Statuto Įbrukimas be Skaitymo. Gaila Gerų Žmonių.

Amerikos Lietuvių Tarybos suaukta Lietuvių konferencija Pittsburghe susilaukė gausaus išputimo ir panegirikų iš katalikinių ir socialistinių spaudos. Ir kaip gi kitaip be galėjo būti? Draugo redaktoriaus p. Šimutis sykiu yra ir ALT pirmininkas, Naujienų redaktoriaus p. Grigaitis — sekretorius, Sandaros redaktoriaus p. Vaidyla — išdinininkas, o ištisa eilė kitų socialistinių ir katalikinių laikraščių redaktorių — artimiausiu metu susigiminiavę su ALT. Tai kaip gi gerbiameji pp. Šimutis, Grigaitis, Vaidyla savo laikraščiuose gali rašyti kitaip kaip gerai apie save ir apie savo darbus?

Ne, jie nors ir kuklus, bet jau ne tiek kad nuo visuomenės ryžtųsi nuslėpti savo talentą ir žygdarbius. Tuo visuomenė būtų nuskrūstusi. Štai katalikinėje-socialistinėje spaudoje ir išskaitome kad p. Šimutis konferencijoje pirmininkavo ir pasižymėjo „nepaprastu taktu“, o p. Grigaitis buvęs toks kuklus kad net nedrįsęs „pasigirti kiek daug darbo jo buvę įdėta tai konferencijai suaukkti“; jis, girdi, tik šypsojėsis ir tiek. Kuklumu nesitverdamas „šypsojėsis“ ir p. Vaidyla.

Tiktai pagalvokite, gerbiame skaitytojai, tokie žygdarbiai, tokie laimėjimai, o viso šito autoriai tik tyli ir šypsoi... Štai kur grynoji dorybė!

Vienas katalikinių veikėjų net poitinio įkvėpimo konferencijoje pasisėmė: eilėmis ją aprašė.

Katalikinėje-socialistinėje spaudoje buvo iškelti ir svarbūs ALT darbai ir pabrėžta kad konferencijos jie buvo vienbalsiai užgirti. Kokie tie darbai, nebuvo nurodyta. Gal iš kuklumo, o gal ir dėlto kad tokių darbų iš viso nebuvo.

Vienas žinomas ALT darbas-žygis — atsilankymas pas Prezidentą Rooseveltą trys metai atgal. Toliau, jei neskaityti Naujienų ir Draugo išvedžiojimų kad katalikai ir socialistai yra demokratai, o tautininkai — fašistai, taigi jie, o ne tautininkai turės valdyti ateities Lietuvą, daugiau ALT veiklos po atsilankymo pas Prezidentą Rooseveltą kaip ir nebuvo.

Žinoma, konferencijoje buvo priimta eilė sumanymų ir rezoliucijų. Kiek tai liečia Amerikos reikalus, tai pakartota kas jau senai Amerikos administracijos paskelbta ir vykdoma; kiek tai liečia Lietuvos — nieko konkretaus.

Amerikos Lietuvių Tarybos artimiausiu darbu, tarp kitų, bus ir „jieskoti Lietuvai draugų“, „kovoti prieš Lietuvos laisvės priešus“, „jieskoti kelių kovojantiems prieš okupuotą Lietuvos žmonėms padėti“, „kooperuoti su Lietuvos Pasituntinbe konsulatams, ir L. Tautinė Taryba“. Žodžiai gana skambūs, bet turinys tuščias. Ką gi, konkrečiai imant, reiskia „jieskoti Lietuvai draugų“? Iki šiol katalikiniai-socialistiniai draugai jieskiojimas Lietuvai pasireiškė flirtu su Lenkais, kuone atsižadėjimu nuo Vilniaus ir kitais „išmintingais“ žygiais. Kokią naują kelia jie dabar atras? Ar nenukryps į sovietus? Ar nesugalvos, šunuodegiavimui bolševikams, ir iš jų „ką nors“ išgauti?

Kad ta kryptimi einama, simptomų yra. Amerikos Lietuvių Tarybos konferencijoje „persona grata“ titulu dalyva-

vo ir net kalbą pasakė p. Rabinavičius. Gi tas pats p. Rabinavičius dar visai neseniai New York Times parašė laišką kuriame įrodinėja kad Lietuvai geriausia būtų Sovietų Rusijos protektoratas. Koks tas protektoratas yra, deja, perskaidžiai Lietuvių tauta yra patyrus. Ponios Devenienės konferencijos metu pasakyta kalba aiškiai nupiešė to p. Rabinavičiaus siulomo protektorato padarinius. Ir vis dėlto toks žmogus kaip p. Rabinavičius A. L. T. kviečiamas į konferenciją, pagerbiamas ir net ano pradžioje minėto katalikinio poeto Drauge apdainuojamas (Draugas Rugs. 10) ir Naujienose aprašomas (Naujienos—Rugs. 9) kaip „žmogus 20 metų Lietuvai nuoširdžiai tarnavęs diplomatinėse pareigose“.

Tiesia, p. Rabinavičius buvo Lietuvos diplomatinėje tarnyboje. Bet bolševikams Lietuvą okupavus (tuo metu p. Rabinavičius buvo Lietuvos pasiuntinybės Londone patarėju) p. Rabinavičius už savo pro-bolševikines tendencijas buvo priverstas nelabai maloniai su Lietuvos pasiuntinybe išsiskirti.

Pasak Naujienų, p. Rabinavičius konferencijos metu pasakiojo savo kalboje „įrodinėjo ką Lietuva turi daryti ir ko nedaryti nepriklausomybei atsteigti“. Kaip matome, pirmieji A. L. Tarybos Lietuvai draugų jieskiojimo žygiai gana sekmingi. Surasta ne tik draugas bet sykiu ir „vertingas“ Sovietų Rusijos globos siūlytas.

Nors katalikinėje-socialistinėje spaudoje panegirikų Pittsburgho konferencijai netruko, tačiau nuoseklaus konferencijos aprašymo nebuvo. Ir suprantama kodėl. Ogi todėl kad aprašyme būtų reikėję paminėti ir tokius faktus kurie būtų išskėlę aikštėn ir kai kuriuos konferencijos rengėjų namus ne taip jau malonius dalykus. Butų reikėję prisipažinti kad „neskandalingi išvengimai“ konferencijos delegatams nebuvo duota progos kalbėti, kad valdybos rinkimai ir rezoliucijos jau išanksto buvo sufabrikuota, ir tt. Jeigu visa šita būtų tilpę spaudoje, ne vienas būtų galėjęs pasakyti: „Žiūrėkit, juk šimutis su Grigaičiu nesyki yra rašę kad tik diktatorinio pobūdžio susirinkimuose „vadų“ valia negincijamai turi būti priimama, o demokratinės tvarka ir demokratinis principas kiekvienam leidžia laisvai savo valią pareikšti, savo mintis išdėstyti, vykdomus organus išrinkti. O štai dabar jie patys, tie prisiekę demokratų, diktatorius męgždėd: kalbėti delegatams neleidžia, save į valdybą išrinkdina, o susirinkimo dalyviams tepalieka pasakyti „taip“. Tai matot kokie tie ALT demokratai...“

Budingiausia betgi buvo pasiūlyta su ALT statuto priėmimu. Prieš konferencijos uždarymą pirmininkas pareiškė kad turi pagaminti statutą. Statuto skaitymas, girdi, užimtų per daug laiko, bet jis tikrai esąs „geras“. Ir dar daugiau: kas nori kad Lietuva būtų laisva ir pasitiki Taryba, turi balsuoti už statutą.

Gražus triukas: jei kas pabeigė statuto gerumu, pasakytų prieš nepriklausomą Lietuvą. Taigi nedrįskite prieštarauti (tai bent demokratiška). Nežiurint viso šito, delegatai nerimauja, reikalauja statuto skaitymo, kad žinotų už ką balsuoja. Padė-

tis komplikuoja. Jai gelbėti ant scenos užbėga socialistas Grinius ir pareiškia kad jis statutą skaitęs, kad jis geras, ir kiekvienas kas nori kad Lietuva būtų laisva, turi už jį balsuoti atsistojimu. Pirmininkas pakartoja tą patį. Delegatai sustoja. Statutas laikomas priimtu be skaitymo. Salėje kyla bruzdėjimas ir jau atrodo kad geruoju viskas nesibaigs. Bet čia pirmininkas sukomanduoja sugiedoti Amerikos ir Lietuvos Himnus, ir šiaip-taip išvengia didesnio skandalo. Tuo „konferencija“ ir baigiasi.

Nėra reikalo minėti kad Pittsburgho konferencijoje dalyvavo beveik visa LTT su pp. Grinium, Pakštu, Vileišiu, Gabaliausku ir kitais priešakyje. Tat aišku kad ALT ir LTT yra faktinai vienas bendras katalikiškai-socialistinis samburis su tais pačiais tikslais ir tais pačiais metodais.

Šunuodegiavime Lenkams, pašunuodegiavim bolševikams (Rabinavičiaus pavyzdys), o gal mus „kūo nors“ ir „pripažinti“. Pačioje konferencijoje, aiškūs dalykas, apie broliavimą su Lenkais ar flirtavimą su bolševikais atvirai užsiminti nebuvo galima. Nebuvo galima savą ruožtu nuniekti ir tautinio režimo Lietuvoje ar šmeižti tautininkų. Buvo juk norima parodyti kad viskas eina sklandžiai, gražiai. O tokie pareiškimai juk neabejotinai būtų sukėlę trūkimo, kurio ir taip vos ne vos išvengta. Bet ko nedaroma viešai, aiškiai, tas daroma slapčia, tyloje. Tat visų Lietuvių patriotių pareiga budėti, kelti aikštėn visus pavojus Lietuvai, kaip tai buvo padaryta flirtavimo su Lenkais atveju.

Šiaip į konferenciją buvo suvažiavę daug gerų žmonių. Susirūpinę Lietuvos ateitimi, jie davė duosnių aukų. Užsiėmę savo darbais, savo kasdieninėmis pareigomis, jie neturėjo laiko ir noro įsilįnti į visas politines intrigas, į visas painiavas. Ir gaila kad jų gera valia ir gera širdimi pasinaudoja neskrupulingi politikieriai.

Jonas B. Damasius.

LIETUVIŲ KOMITETAS BRAZILIJOS

NUKENTĖJUSIEMS NUO KARO LIETUVOS ŽMONĖMS ŠELPTI

SAO PAULO, Brazilija. — Rugsėjo 13 d., įvykusiame Lietuvos Konsulate vietos Lietuvių kolonijos atstovų posėdyje, liko įsteigtas Sao Paulo mieste Lietuvių Komitetas nukentėjusiems nuo karo šelpiti. Komiteto pirmininku išrinktas Kun. P. Ragažinskas, vice pirmininku — Juozas Vasiliauskas, I sekretorium — Antanas Duktus, II sekretorium — Vytautas Rutkauskas; I kasinininku — Feliksas Čemarka, II kasinininku — Bronius Šukevičius; Komiteto nariais: Juozas Stankunas, Petras Šukys, Adolfas Speičys, Juozas Masius ir Juozas Skorupskis.

Lietuvių Komitetas veiks prie Brazilijos Raudonojo Kryžiaus.

DYKAI PAGALBA NUO REUMATIZMO

Jei kenčiate lūno skausmus: jei sąnariai jausiasi, jei užima skausmai oro permaitinimas, atariam jums bandyti ROSSE Tabas, mokesčiai ir obligacijos. Naudojimo instrukcija per visą dydį. Naudojimo instrukcija per visą dydį. Naudojimo instrukcija per visą dydį. Naudojimo instrukcija per visą dydį.

DYKAI šio Laikraščio Skaitytojams. Jeigu niekada nenaudojote ROSSE Tabas, prašom jus BANDYTI juos—išbandyti mus su kaitais. Pastarame jurs pilno dydžio pakelį—sunaudokit 24 tabletes DYKAI. Jei neduos greito paliausavimo nuo skausmo ir bus būtis nepatenkinti pasekmėmis ir to pakelį žema kaina, grąžinkite nesnaudotą daly, ir jurs nieko nesuskaus. Nesiuskit pigių, tik savo, varda ir adresą: ROSSE Products Co., Dept. X-3, 2708 W. Farwell Av., Chicago 45, Ill.

Vaidas iš Bombarduojamos Malta Salos



Britų valdomoje saloje Malta, kuri randasi Viduržemio juroje, netoli Italijos, sena žilaplaukė moteris tarnauja oro užpuolimų prižiūrėtoja. Ta sala, nors baisiai Italų ir Vokiečių atakuota, išlaikė nepasidavus.

'KOVA PRIEŠ KUNIGUS'

AMERIKA, Brooklyn iškis katalikiškas laikraštukas, perskaitęs Dirvoje tilpusį pareiškimą kad Lietuvos krikdėmų vadai, Kun. Krupavičius ir Kun. Šmulskštys, dėdami raudonus marškinius, su džiaugsmu pasitiko Lietuvą okupuojančių bolševikų raudonosios armijos Kalmukus, atsiųstus Lietuvos tautai išduoti, nuo savęs Dirvai drebia:

„Vienas tautininkų 'saliomonas' Dirvoje asaromis pašlapo ir dusauja kad bolševikai neišvežė Kun. Krupavičiaus.

„Tikrai reikia proto suminkštėjimo, jeigu jau prieita prie tokios logikos“.

Tą Dirvos pareiškimą Amerika pavadina „kova prieš kunigus“.

Bet Amerika užtėlė jos svarbiausia buvo Dirvoje pasakyta — kad tedi krikdėmų vadai Krupavičius ir Šmulskštys buvo matyti Vilniuje pasitinkę bolševikų karo vadus ir OGPU šnipus su džiaugsmu — kad jie Lietuvą okupuoją, ir kad, išvertus tautininkų valdžią, jiems teks Lietuvos valdymas.

Dirva nekovoja prieš kunigus, bet prieš tautos išdavikus, ar jie būtų bolševikai, ar kunigai, ar šiaip kas.

Amerikos „saliomono“ išvados pasirodo labai skystos: pasakymas katalikams kad Dirva „kovoja prieš kunigus“ dar neužbaigia argumentu.

Kad Kun. Krupavičiaus neišgabeno į Sibirą Dirva nerodo nusiminimo, kaip aiškiai parodė tokie „katalikai“ kaip tie Amerikos redaktoriai, kaip socialistai, bolševikai ir liaudininkai — kad Maskvos okupantams nepavyko pagauti ir nužudyti Lietuvos Prezidentą A. Smetoną.

Savo skystą „argumentą“ Amerika užbaigia štai kaip:

„Ištikro nepaprastų ženklių ir stebuklų tenka išgirsti iš kai kurių fašistų: jie ir šiame krašte kunigus norėtų taip prismaugti, kaip Hitleris užimtuose kraštuose“.

Jeigu tas taikoma Dirvai ar tautininkams, tai Amerika gerai žino kad Dirva ir tautininkai palaiko geriausius santykius su rimitais, patriotais kunigais (tik ne tokiais kurie savo marškinius maino sulgy reikalo ir kuriuos „šiame krašte“ atstovauja Amerika ir kiti klerikališki laikraščiai).

Lai Amerika nepretenduoja kad ji atstovauja visus Lietuvos kunigus. Rimtesnieji su ja visai nesiskaito.

Jeigu gi prisiminsime Lietuvos kunigus, tai iššoka šie faktai:

Kai iš Lietuvos nebėgo nuo bolševikų tokie Krupavičiai ir Šmulskščiai, juos matydami ramius ir pasitenkinusius, nebėgo ir daug kitų kunigų ir šiaip gerų katalikų. Todel tai ir sulaukėme Kun. Prunskio knygelės apie nužudytus 15 kunigų ir žinome apie tukstančius kitų nužudytų arba ištremtų iš Lietuvos į Sibirą gerų žmonių.

K.s.

KATĖ PARGRYŽTA Į NAMUS

ARBA: „BRACIA LITWINI“

Naujienose rašoma:

„Lenkai labai myli 'brolius Lietuvius'. Bet šita meilė netrukdy jiems papasakoti savo pusiau oficialiame informacijos leidinyje kad nepriklausoma Lietuva buvęs Vokiečių intrigos padaras“.

Taigi, pareina į namus ta katė kurią musų Grigaičiai, Pakštai, Griniai, Jonušiai, Šimučiai, Prunskiai Gabaliauskai ir kiti tautinės Lietuvos griovikai parsinešė, o dabar nori atsikratyti.

Kaip jau buvo viešai paskelbta, Chicagoje prieš porą metų musų Lietuvos „gelbėtojai“ turėjo pasitarimus su tulais Lenkais. Toliau, yra žinoma kad Pakštai, Gabaliauskai ir kiti socialistų ir katalikų vadukai landžiojo po Lenkų konsulus. Dar toliau, Jurgėla, Gabaliauskas ir pats Grigaitis rašinėjo ir dar teherašines kad Lietuviams reikalinga bendradarbiauti su Lenkais, nes tik Lenkų atstovai sėdės prie tautos konferencijos stalo ir jie „išgelbės“ Lietuvai nepriklausomybę...“

Lenkams tik tokių skystamųjų pareiškimų ir reikėjo. Jie džiugauja kad Lietuviai tauta jau „linksta prie Lenkų“ ir visam pasauliui nori įtikinti kad viskas tas ką Lietuviai patys savo kovomis, narsumu ir pasiaukojimu savo tautai atsiekė yra tik Vokiečių intrigų padaras.

Kas kita bus kada tie musų karštagalviai paves Lietuvos interesus Lenkams vadovauti? Koktu daryti tokia liudna pranašystė, bet jeigu Lietuva patektų Lenkų įtakon, Lenkai mokėtų puikiausia atsidėkoti tiems Lietuvos „kupčiams“ — už jų gerą pasidarbavimą visus juos Lenkai pirmiausia pakartų!

K.s.

Čampionė



Celia Berg, 23 m., iš New Yorko, buvus šokikė, laimėjo čampionatą greičiausio parašuto pasirušimo ir užsidėjimo, moterų armijos, laivyno ir marinų parašutininkų konteste.

K.s.

LUIGI STURZO APIE PABALTIJĄ

MAZOS TAUTOS TURI TEISĘ BUTI LAISVOS

America, vienas iš žymiausių katalikų spaudos žurnalų (išleidžia The American Press, 70 E. 45th St., N. Y.), Rugs. 28 laidoje įdėjo Luigi Sturzo straipsnį, „Principles of Freedom on Trial by the Shores of the Baltic“. Luigi Sturzo yra žymus Italų tautos politikas ir rašytojas, krikščioniškos kultūros ir žmonių teisių gynėjas.

Autorius rašo jog daugelis alijantų tarpe dar neprarado baimės jog yra verčiama priimti Pabaltijo valstybių nepriklausomybės užslopinimas ir sakosi jaučia neramumą tuo klausimu nutylėti. Svarstymas šio klausimo yra nurimęs todel kad kai kurie mano jog tai nepataisomas dalykų stovis arba dar nepribrendęs.

Toliau autorius nurodo kad Estija, Latvija ir Lietuva yra pribrendusios tautos valdytis ir kad jos buvo Tautų Sąjungos nariai su lygiomis teisėmis ir pasirašinėjo sutartis su kitomis valstybėmis ir su pačia Rusija. Kiekviena tauta kuri turi savo kalbą, kultūrą ir praeities istoriją turi teisę valdytis arba autonomiškai arba kaip nepriklausoma valstybė.

Ne diplomatų sutikimu pagindomas teisėtumas. Teisė yra natūrali, išsklynti aikštėn ir įsivaizduojama. Teisė įgyvendina žmonių jautrumas ir pasiryžimas, o laikas ją įstiprina. Kaip pavyzdį jis nurodo Airiją: jos pasiryžimas gyventi nepriklausoma valstybe yra tvirtas ir tas pateisina ją pasilikti nepriklausoma, nežinant svetimųjų abejoimo dėl jos išlaikymo.

Del Rusų tvirtinimo buk Pabaltijo valstybės norėjusios prisidėti prie Sovietų, autorius nurodo jog tai buvo atlikta po Rusų armijos spriespaua ir kad tai negalima skaityti teisėtu žygiu, o Rusijos-Vokietijos Rugsėjo mėnesį, 1939 m. sutarties Pabaltijo valstybės nepasirašė ir juridiniai jos savo nepriklausomybės teisių neprarado.

Ginčas kad buk Pabaltijo valstybės nėra pribrendusios nepriklausomybei yra netikslus. Kodėl Kuba, San Salvador, Panama, Liberija gali būti nepriklausomomis valstybėmis, o Pabaltijo valstybės ne? Juk ir Čekoslovakija gimė tuo pat laiku su Pabaltijo valstybėmis.

Rašytojas tiki kad geriausia šį klausimą išrišti sulgy jau duotų pažadų Atlanto Carteryje. Jeigu Rusijai atiduoti ar pavesti jos įtakai Pabaltijo valstybes, Lenkiją ir Balkanus tai būtų perversi Maskvai Bismarko, Vilhelmo ir Hitlerio politika. Jis nurodo visą eilę užgrobimų pradant nuo Mandžurijos, Vilniaus, Fiume, Abisinijos ir kitų, kurie kaip tik ir privedė prie karo. Jeigu Rusijai bus leista pasiimti Pabaltijo valstybes tai kodėl jai neleistų pasiimti Lenkiją, Besarabiją ir Balkanų valstybes? Jeigu luosas rankas duoti Rusijai, kodėl ne Kinijai, Didžiąjai Britanijai ir Amerikai?

„Karai kyla del dviejų priežasčių“, sako autorius, „todel kad agresorius negerbia kitų žmonių teisių ir kad jis įstiklinęs savo laimėjimu. Jeigu kitas karas iškiltų gal po trisdešimts ar kiek metų, bus gal greičiausia atsimita kad pirmoji klaida, šale kity, buvo leidimas užslopinti Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tokia tada atrodytų pagrindinė nuodėmė naujos tvarkos — arba tikrai, pirmas nusileidimas 'jiegai prieš teisybę'“.

Tokios yra suglaustos mintys to mums draugiško rašytojo.

J. Kripas.

Kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

DRAUGINGI BALSAI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Chicago Daily Tribune Rugsėjo 1 dienos laidoje, viename savo editorialų sako:

“NAGI, NAGI, PONAS BRACKEN

“Anglijos Informacijų ministris Brendan Bracken, bu-damas New Yorke, išvadino penktakolūnistais visus tuos kurie mano jog Rusija gali sudaryti su Vokietija atskirą tautą. Girdi, tai skaudus Rusijai įžeidimas, manyti kad Rusija gali pasitraukti iš karo, nes Rusija dar nėra niekad sulaužius savo žodį, nuo pat Sovietų įsikurimo.

“Čia ponas Bracken savo pasitikėjimą Rusija remia Ruso- Anglų sutartimi iš 1942 metų Birželio mėnesio, kurioje sutartyje abi šios valstybės tvirtai Birželio mėnesio, kurioje sutarliaubų su Vokietija nedaryti atskirai. Tokio Rusija pasitikėjimo priedui, p. Bracken gal but tą patį kalbėjo ir ponui Hull, kuomet Quebec'e jiedu susitiko.

“Ponas Hull taip pat griežtas šalininkas sutarties kurią ponas Roosevelt ir kamarotas Litvinov sudarė 1933 metais. Mes pripažinome Stalino valdžią ir ta valdžia sutiko nesikisti į musų naminus reikalus, nesikėsinti pakeisti mūsų valstybės valdžios formą, nei gi duoti prieigądai ar paramą tokiai organizacijai (kominternas) kuri planuotų jiega nuversti dabartinę Amerikos valdžią. Betgi ilgai netrukus p. Hull susidurė su skaudžiomis savo pareigų užduotimis, kada prisiejo Rusijai siųsti protestas už šio punkto toje sutartyje lauzymą. Rusija protestą apėjo ir lauzymus tęsė toliau. Ji to nevengia ir dabar. Ir šiandien, 'net' į karą neatsižvelgiant, niekas neabejoja kad komunistų partija šioje šalyje veikia kaip Rusijos tikslų agentūra.

“Rusija pasirašė Kellogg-Briand'o pakta karo paneigimui, ir pati 1939 metais pradėjo kariuotį Suomijai. Rusija ginklu grumodama, Rumanijai atplėšė Besarabiją. Tais pačiais metais Rusija grumodama ginklu, privertė Lietuvą, Latviją ir Estoniją pasirašyti taip vadinamą 'saugumo sutartį', kurioje Rusija prizažėjo toms Pabaltijo valstybėms nelečiamybę ir netrukumą jų suverenijai teisių, ypatingai nekludyti jų valstybių ekonominės sistemos ir valdžios organizacijos. Bet po 10 mėnesių Stalinas į tas tris valstybes nusiuntė ginkluotą armiją, išdraskė jų valdžios organizacijas, likvidavo profesionalę-vidurinę žmonių klasę, urnu išgabenant pavienius asmenis į koncentracijas, o pačias valstybes, prievarta sugrudo į Rusijos uniformą.

“Šitie faktai tai dar nėra visi pavyzdžiai Rusijos klaidų, bet užteks. Dabar vertėtų kad Anglijos užsienio reikalų ministris Eden poną Bracken nusivedęs į šalį, supažindintų jį su gyvenimo faktais.”

Šiaip įdomiai, aiškiais faktais tas reikšmingas Chicago's dienraštis prakrapšto akis tokiems kurie užimdam valdžios atsakingas vietas, nežinodami faktų, visuomenę klaidina.

●APSKAICIUOTA kad S. V. visas šalies turtas siekia 247 milijonų dolarių.

MARGUTIS

Skaitykit „Margutį“, komp. A. Vanagaiciūtė leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieno numerį pamatymui.

“MARGUTIS”

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

PITTSBURGHO konferencijoje, kaip iš daugelio šaltinių girdisi, geri, rimti patriotai Lietuviai dairėsi ir teiravosi kodel nedalyvauja Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona. Kiti tikėjosi kad p. Prezidentas nors telegramą privalėjo prisiųsti konferencijai pasveikinti.

Tai buvo mintys ir troškimai daugelio tokių Amerikos Lietuvių kurie į tą konferenciją pateko suklaidinti, ir gryo namon apsiųsle. Ne į tokią konferenciją pateko kaip gerais norais vaduodamiesi važiuvo.

Pirmausioje vietoje, konferencija buvo šaukta gerai apgalvotu planu, žmones klaidinant, sėlbiant jog dalyvauja "visos srovės". Sulyg reikalo, katalikai "pasikrikštiję" sandariečius liaudininkus "tautininkais", (visos priemonės geros tikslo siekimui).

Konferencija pravesta atkakliausia fašistiska tvarka nuo pat pradėjimo ją organizuoti iki pabaigai: Savo pusei leido rinkti po tris delegatus ir jų buvo atsiųsta net iš mirusių draugijėlių ir komitetų; gatai iškeptas rezoliucijas, įstatų ir tt. pakišo delegatams — ir jie turėjo priimti. Fašistiskai jie save ir išsirinko į tarybą: išankst buvo suplanuota kad jie bus perstatyti ir skubiai pravarys užgyrimą.

Kitiems jie siūlo demokratiją, bet patys kuopilniausia naudojosi fašistiskomis priemonėmis konferenciją pravesti ir padaryti ją savo inagiū. Bet daugelis žmonių tą jų šposą matė ir tinkamai reaguoją. Jau spaudoje pasigirsta gausūs balsai, prie daugybės balsų kurie plinta iš delegatų lupų tiesioginiai.

Faktai yra šie: Monopolijų daužymo "dinastijos" "karaliukas" Grigaitis, su Vaidybos pagalba, gavę pačiūpti katalikus Federantus į savo nagus (taip kaip jiedu turi pagrobę Susivienijimą Lietuvių Amerikoje), nenorėjo kad būtų šaukiama Visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas; nenorėjo kad dalyvautų tautininkai (slaptas Grigaičio laiškas Bagočiui). Jie sugalvojo ir skubiai rengė tik savą konferenciją, savo partiniam bižniui pakelti.

Jie kovojo prieš Prezidentą A. Smetoną tuo laiku kai jis Lietuvą valdė, dabar džiaugiasi kad jis iš Lietuvos išvartytas, ir jų tikslas yra dėti visas pastangas kad Prezidentas Smetona daugiau į Lietuvą nesugrįžtų ir, neduok die, kad vėl nepatektų valdyti. Todel tai jie čia daro visas galimas kliūtis kad tik neprileidus Amerikos Lietuvių prie Prezidento Smetonos rėmimo. Už tai ne tik nenorėjo kvieisti p. Smetoną į konferenciją, bet gudravojo visais būdais kad ir tautininkai neatvažiuotų ir kad neįskeltų klausimo kodel Prezidentas Smetona tos konferencijos rengėjų ignoruojamas.

Jeigu p. Prezidentas būtų pasiuntęs telegramą konferencijai pasveikinti, tą telegramą jie būtų sunaikinę, arba ignoravę arba paskelbę kad ji "pavėlavo" konferencijos laiku ateiti.

Jie žinojo kad gerieji patriotai delegatai Lietuvos Prezidento pasigės, tai konferencijos dienotvarkę taip sutaisė ir varė kad nebūtų proga niekam nei paprašyti balso ir paklausti kodel Lietuvos Prezidentas nedalyvauja.

Grigaitis savo slaptame laiške Bagočiui (ir kitiems) barėsi kad neagituotų už visuotino seimo šaukimą, nes bijojo tautininkų ir Prezidento Smetonos. Grigaitis bijojo kad Prezidentui Smetonai atvykus į Amerikos Lietuvių seimą, visomenė nueis su p. Smetona.

Gaila kad prie Grigaičio-Vaidylos riestų triksų prisidėjo ir katalikų vadas Šimutis, ir geras patriotas Pivaronas, ir Lietuvos Ministeris ir abu Konsulai. Jeigu jie vadavosi tik gerais norais Lietuvai, tiek to, tačiau nedovanotina kad nepermatė ir pritarė tokiam darbui kuris tautą ne vienija bet skaldo.

TAUTININKAI IR PREZIDENTAS SMETONA Į KONFERENCIJĄ NE TIK NEBUVO KVIESTI, BET BUVO NORIMA KAD JIE NEVYKTŲ, todel tokiomis suktais keliais konferencija buvo rengiama.

Apsivylusiems ta konferencija delegatams ir organizacijoms, kurios numato kad Prezidento Smetonos ignoravimas kenkia Lietuvos laisvės reikalams, kurie žino kad tik tai su Prezidento Smetonos vadovavimu ir veikimu bus lengviausia atgauti Lietuvai Laisvę ir Nepriklausomybę ir atstatyti Lietuvą sulyg Atlanto Čarterio nusakymų, reikalinga bus kitos konferencijos — tokios konferencijos kuri neignoruos Lietuvos Prezidento, bet kuri stos dirbti kad būtų leista įsteigti Lietuvos vadžią in exile, kad Amerikos Lietuviai, kartu su Lietuvos Lietuviais galėtų kovoti už Lietuvos nepriklausomybę United Nations eilėse, ir kad atsteigtų Lietuvą kuri bus namai ir prieglauda patiems Lietuviams!

MUSŲ tarybininkai, kurie apgailauja, išvien su komunistais, kad Lietuvos Prezidentą Rusai bolševikai nespėjo sučiūpti ir nužudyti, dabar vietoje kvietimo į savo prakalbas p. Prezidento, vietoje tarimosi su juo apie Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, kviečia į prakalbas Lenkus, ir tariasi su Lenkais del Lietuvos "išgelbėjimo".

Nors Amerika yra visa didžioji šio karo jėga, nors Amerika sėdės žymiausioje vietoje Taikos Konferencijoje, mūsų tarybininkai, skelbdami jog Lenkai "padės" jiems Lietuvą išlaisvinti, tuomi reiskia Amerikai ir jos geriams norams bei duotims prižadams nepasitikėjimą — tiesiog spjauna Amerikai į veidą.

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Žirniai į Siena

Atžagareiviskiausia Lietuvių grupė dabar yra bolševikai, nes jie griežtai atsisako pripažinti Lietuvių tautai (reiskia, liaudžiai) politinės laisvės teisę. Trumpai pasakius, jie nori kad Lietuvą valdytų ne Kaunas, ar Vilnius, bet Maskva. Savo atžagareiviskumo peilį kuriuo Lietuvių liaudies laisvės principui į nugarą smeigia, jie taukuoja taip vadinamos socialės revoliucijos idealu. Pavyzdžiu, vienas raudonųjų atžagareivių, dezertyras Abekas sako: "Kodel buržuazinė, o ne demokratinė tvarka? Kokią teisę Smetona turi daryti planus ir reikalauti kad jo jungą žmonės priimtų?"

A. Smetona daro planus ne "jungą" Lietuvos žmonėms užkrauti, bet iškovoti jiems politinio nepriklausomumo teisę. Savo kalbose Amerikos Lietuviams p. Smetona nesikį stipriai pabrėžė kad Lietuvos buvimą santvarką ir valdžią nustatys patys Lietuvos žmonės. Tai sveika, pažangi, demokratinė mintis. Tai moderninio pasaulio mintis. Tai Amerikos Valstybės Depart ment o mintis. Tokiu būdu, visi atžagareivių bolševikų prikašiojimai tik tušias žirnių bėrimas į sieną.

Centas Turi Du Veidu

Katalikų Susivienijimo organas Garsas teisingai ragina Amerikos Lietuvius "pagyvin- ti mūsų organizacinę ir tautinę veiklą". Karui pasibaigus, mums reikės visų mūsų organizacijų didelio budrumo ir veiklos. Garsas sako: "Geriausio vadai, neturėdami už save pečių rėmėjų, nedaug tuntuveiks".

Bet atverskime antrą centą



PO PADANGĖS SKLIAUTUS

(Putinas)

Po padangės skliautus
Skraido vėjas rustus,
O padangė juoda ir šalta.
Tai kraupu ant širdies
Gaudesyje nakties, —
Tai kalbėjau aš vėjui tada:

—Tu negausk taip šaltai.
Juk ir man gi, matai,
Taip nemiela, taip liudna, gudu.
Tu iškelki sparnus
Ir praskleisk žvaigždynus —
Aš ant žemės takų nerandu.

Gal kai rytas užraus
Ant blaivesnio dangaus —
Gal man spindulių veidą nušvies. —
Nesiblaivo skliautai,
Gaudžia vėjas piktai,
Drumsčia baugiąją tamsą nakties.

— Tai sakyki bent tu
Nuo juodųjų skliautų,
Kur jieškoti man savo dalios?
Ar verpetais giliais,
Ar padangių keliais,
Ar į žemę sugrįžti atgalios?.... —

Po padangės skliautus
Užia vėjas rustus,
O padangė liudna ir juoda.
Nėr kam žodžio pratart.
Tik rustesnė kaskart
Iš širdies veržias skausmo gaidą.

pusę: teisingas ir atbulas pasakymas, "Prasti vadai, turėdami rėmėjų, nieko nenuveiks". Amerikos Lietuvių Taryba tai puikiausia patvirtino.

Dramaturgo Biografija

Dr. A. Petrika, sakoma, parašęs biografijėlę Amerikos Lietuvių dramaturgo, rašiusio Br. Vargšo slapyvardžiu. Tai bus dar vienas indėlis Amerikos Lietuvių istorijos raštuose.

Lenkai Seka Dirvą

Lenkų oficialai seka visus Lietuviškus laikraščius ir nori žinoti koks yra Lietuvių atsiėsimas į Lenkus. Šiomis dienomis Lenkų Generalinis Konsulatas Chicagoje išsirašė sau Dirvą. Labai gerai, nes iš Dirvos Lenkai galės pamatyti tikrąjį Lietuvių tautos nusistatymą linkui Lenkų.

Matyt Lenkai netiki tiems Jurgėlių, Gabaliauskų ir kitų rašinėjimams kad Lietuviai jau gatai pulti Lenkam į glėbį ir pavesti jiems "ratavoti" Lietuvą.

NAUJI LEIDINIAI

Dirvos Redakcijai prisiūsta šie nauji leidiniai:

LATVIA under German Occupation, 1941-1943. Tai 114 puslapių knyga, kurioje sužinoti faktai apie Latvių gyvenimą ir įvairius įvykius bei okupantų apsiėjimą su Latviais, Vokiečiams Latviją valdant.

Veik viskas tas ką Vokiečiai daro ir vykdo Latvijoje, atitinka ir Lietuvai.

LA LITERATURA, Guardian de la Nacion. Buenos Aires, Argentinoje, išleista knygelė, kurioje Antanas Vaičiulaitis, dabar gyvenantis Suv. Valstijose, apibūdina Lietuvos žymesnius rašytojus. Tokia jo knygelė yra išleista ir Anglijoje kalboje.

• NE TIK DARBULOSE darbininkai žusta. Kaip surinktos žinios parodo, pereitą metų darbininkų užmūsta 10,000 daugiau šiaip visur įvairiuose nelaiminguose atsitikimuose apie namus ir gatvėse, negu laike darbo dirbtuvėse arba kasyklose!



ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietari

(Tęsinys iš pereito nr.)

14. ŽUSTA ARSIOJŲ GALYBĖ

— Ne! Kaip sau nori, o jau aš daugiau kėsti tokios tvarkos negaliu! — kalbėjo Aršusis į savo žmoną, ko ne bėgiodamas iš kampo į kampą Dainavos rumuose. — Šiandien vėl atnešė man žinią nuo Vilkaviškio tįjuno jog išbėgo dviejų kaimų liaudis į Algimanto sritį. Vakar gavau žinią iš Vuodeliškių jog iš tenai taipgi visas kaimas išbėgo.... Taip diena iš dienos. Jau ar man galas, ar jam! Turį jau sykį bent toks padėjimas baigtis. Aš ne juokams kunigaikštis. Kaip sau nori, o jau gana!

— Ko taip karštauji? Neužmirški jog ant labai karštų ne į kovą joja, tik tai vandenį važioja. Ko karštauji? — tramdė vyrą ramiai sėdėdama jo Gudė žmona.

— Kaip čia nekarštauti? Viena pusė liaudies bėga, kita šiepti ima.

— Kas gi tave išjuokia?

— Kas? Ugi tas tavo Romanas. Jisai neva geras, persergėdamas man rašo: "Pasirupink kad neliktum tuščios žemės kunigaikščiu, nes tada tavo pergalės ne tik Algimantas bet ir kiekvienas kerdžius su pora suaugusių piemenų". Pamanyk tik, man, Dainavos kunigaikščiu, jisai drysta taip rašyti! Ot, ko aš susilaukiau! Bet dabar gana! Ikvailai man tų tavo laukimų. Šiandien liepiu surašyti pranešimus, o rytoį krivulėmis išsiųsiu juos. Ir aš tą Algimantą jo Kirsnioje, kaip jo tėvą, užpulsiu ir užsmaugsiu.

— Jeigu jis nepadarys taip tau, kaip jau sykį padarė, — pridėjo žmona.

— Dabar tarp mudviejų paliaubos, tai jis nei nelaukia užklumpant. Jam nei į galvą neateis tokia mintis.

— Nepasitikiškai labai tuo. Yra aplinkui Dainavą nemaža prie Algimanto palinkusių žmonių. O aš taip dar manau jog jų rasis ir pačioje Dainavoje ikvailai kad duotų jam žinią apie tavo užmanymus.

— Tai tu vėl su savo "palauk" nori mane sutramdyti? Ak jau bandei per popą Kostą. O ką jis pelnė? Dar neprišėlino prie Algimanto, o jau tie Kirsniečiai ir suprato kas jis per paukštis. Na, ir patį kone nudaigojo.... Ot, buta man darbo....

— Bet tu nekarštauk labai! Aš tau ir nemanau trukdyti rinkti kareivius! Tu daryk savo, o aš darysiu savo. Katram pasiseks tam ir garbė. Tik tai nedaryk klaidos, su mažu pulku nekilik prieš Algimantą.

— Na, jeigu tu šitaip kalbi tai kitas dalykas.

— Ot matai! Karštaut visai nėra ko. Aš parašysiu porą gromatų į Černigovo ir Naugardo gimes. Gausime atsakymus. O tuo tarpu rink ir gamink savo kareivius. Tik tai ne krivulėmis. Tai bus klaida. Ot, padaryk geriau taip: nusiųsk gandus pas tįjunos kad jie susivažiuotų pas tave. Suvažiuos, žinomas dalykas, ne vieng diena. Na, su vienu pakalbėsi tu, su kitu pašnekėsiu aš, su trečiu kad ir popas Kostas. Išakysim vienam kad jis rinkytų kareivius apmąsinti ir sudrausti bėgančią liaudį. Kitam, kad rinktų šarvuotus vyrus ištremti iš girių plėšikus, kurių, kaip pats žinai, gausiai prisviso.

— Na, gal tu ir gerai sakai, — sutiuko ir Aršusis. — Aš tik vieno bijau, kad nereiktų labai ilgai laukti. Ne be reikalo sako: ilgai smaigą bedrožiant šuva Kepsnį nuneša!

— O apie greitą darbą, žinai, dar ir prasčiau kalba.

— Na, gerai jau, gerai! — atsakė Aršusis.

Ir miela Dainavos kunigaikščių pora nekarštaudama stėjo prie darbo. Aršusis pirmiausia parinko iš pulko vyrų pasiuntinius eiti su gandu pas tįjunos. O Aršienė, užsidarius su popu Kostu, ėmė rašyti gromatas. Paskui ėmė teirautis kiek gali jie surinkti savo kareivių ir kiek iš jų ir kaip gali apšarvuoti. Tokiuose rūpesčiuose pralėkė dienos galas.

Ant rytojaus, į kur jojo, į kur nejojo pasiuntiniai, o į Algimanto šalį vis jau jojo.... jojo popas Kostas savo ilguose pasamonus, kurie dabar nors tą naudą davė jog pridengė nuo vabaly nelaimingą žirgą, kuriam teko nešti tokį nelabą žmogų. Jojo jisai vienok ne vienas, tik tai su vadu, sekdamas kelią, einantį kalvomis į

Grybinio kaimą kairiaja Bebrų upės puse. Jojo stačiai į girias, ant galo metęs ir kelią, sakytum ragany įjėskoti. Take-liais, takais vedė vadas jį per girių gludumus vis į vakarų šalį, pro Grybinio kaimo pilaite, kol nepasijuto ties Versių kalnu. Čia ir popo Kosto vadas pradėjo abejoti ar tikrai ištikrųjų ne raganos įjėskoti keliavo, čia popas, nes girių viduryje ant šio įtartinio kalno ryžosi jisai pasilikti nakčiai ir liepė sukurti ugnis dviejose vietose.

— Argi tai kokie Gudieki burtai, — mąstė vadas, — ar tai kad ne taip būtų bausi žvėrių nakties metu.

Ugnis degė per visą naktį, ir sutarė jiedu vienam vis būti ant sargybos. Iki vidurnakčio vadas sutiko sergėti, o po vidurnakčio iki gerai prašvintant teko popui Kostui.

Naktis praėjo gana ramiai, ar tai del to kad kalnas buvo gana aukštas ir žvėrimis nebuvo ko ant jo įjėskoti. Pakilę sekantį rytą abu buvo pasilsėję. Bet užuot keliavus toliau, popas Kostas užsimanė dieną pamedžioti po apygardą, o nakčiai sugrįžti vėl ant Versių kalno.

Vėlai vakare, sukurus ugnį, kada jau sutemo giroje, jiedu išgirdo ką tai švilpiant. Sušvilpė sykį, antrą.

— Ar tik ne laumė kokia! — tarė vadas.

— Palauk! Aš tai tavo laumei irgi sušvilpsiu, — atsiliepė popas Kostas ir tokiu jau būdu sušvilpė du sykii ir jis.

Švilpti giroje nustojo valandėlei. Bet netrukus sušvilpė vėl, tik tai dabar suvis arti.

— Ar nesušvilpti ir vėl man? — tarė popas Kostas.

— Ką tu manai geresnio! — sugrūmė jį vadas, — O jeigu tai laumė?

— Nuo laumių ak mudu turim po saitą. Tai ką ji mums galės padaryti? O taip, ar tu žinai, likti per naktį nesužinojus kas ten švilpia, lyg nesmagu. Tu čia padabok žirgus, o aš eisiu pažūrėti kas ten būtų.

Nemaža nusistebėjo vadas visados bailaus popo drasumu. Bet jo nusistebėjimas būtų umai išnykęs jeigu jisai būtų pamatęs kaip iš girios išėjo Bindokas pasitikti popą.

— Vai kokių tu čia varnų atsivilkai? — užpurijo pirmiausia Bindokas.

— Ugi duoti progos tau uždirbti, — atvertė popas.

— Ar tave pakariant?

Pats pasikoręs daugiau pelnytum negu mane kardamas. Bet eiva toliau, ar kalbėkime tykliau. Ant kalno aš čia ne vienas nakvoju. Ir nenorėčiau kad mudu matytų mano bendras.

Bindokas metė akim į kalną. Ir ar ištikrųjų, ar tik tai jam pasirodė, bet ties vieno lauzo ugnim šmektelėjo lyg žmogysta. To vienok buvo ikvailai kad jis tapų vienoje akimirkroje nuolaidėsnis.

— Na, sakyk, kokių ativarų tau čia reikia? — paklausė jau lėčiau.

— Ot ko: kunigaikštienė žada žiedų kapą tam kuris nudaigos Algimantą. Tu gimes esi ten kur tai apie jo Kirsną, ar negalėtum kaip nors pats, ar per ką nors kitą iš giminių ar pažįstamų tai atlikti? Ak ten turėjo kas nors iš taviškių užsilikti.

— Mažai siulo! — praniurnėjo Bindokas.

— Ką tu kalbi? — net užriko popas Kostas. — Žiedų kapą!

— Kapą! Kokių žiedų? Jeigu ji duos misinginių tai man ir visai nereikia.

— Tai jau: misinginių! Kunigaikštienė ir siuyls misinginius! — kalbėjo popas Kostas, vilkdamas, nes jam nesimorėjo pasakyti teisybės, jog Aršienė siulė tris kapas, o iš jų vieną kapą auksinių.

— Ji ne tik siulė, bet ir mokėjo man misinginiais už paskutinį darbą, — atvertė Bindokas.

— Ko čia mudviem ginčytis! Ot aš tau stačiai pasakau: ji siulo pusę kapos auksinių, o pusę sidabrinų. Girdi?

— Už tiek tai nors verta pabandyti.

— Na tai ir bandyk!

— Tu bandei, bet ar daug pelnei?

— Mane pažino Virpša ir viską sugadino.

— O mane pažins ne tik Virpša bet ir visi, ir dar kailį išpers.

(Bus daugiau).



DIRVA - VIENTATINIS CLEVELANDO IR OHIO LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Clevelando ir Ohio Lietuviai — skaitykit ir platinkit savo seną, 28 metų, vienatinį laikraštį tarp savo draugų. Stengkitės kiekvienam Lietuvos name turėti Dirvą. Dirva vis dar tik \$2.00 metams.

JAUTI BLOGAI?

VISISKAI PALENGVINITE SAU — ŠIUO MODERNISKU SVELNIU BUDU

● Kuomet žanckinėtės vidurių užkietėjimu — žarnos nevėliokis, skauda pilvas, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernišku būdu — krantykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga krantymo guma vidurius liuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakranykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tiksliai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas jums pagelbės vėl įaušti puikiai.



10c

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas; platinkit ją tarp savų.

• NELAIMINGŲ

minčių atsitikimuose pereitą metą, beveik dvi iš kiekvienų trijų mirusių paėjo nuo nupuolių ir trafiko nelaimių. Nupuolimais pernai užsimešė apie 26,000 vyrų, moterų ir vaikų, tiksliai 7,000 mažiau negu trafiko nelaimėse užmušta. Taigi, saugokitės kur einat kaip ir kur lipat!

“Dirvos” Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvos judėjimą, draugijų susirinkimus, nemokamai. Pranešimai reikia priduoti arba paštu prisiųsti neveliau antradienio popiečio.

KALBAMA APIE PO-KARINIUS DARBUS

Apskačiuojama kad po karo šioje šalyje įvyks pasikeitimas bent 12,500,000 žmonių — apie 7,500,000 kareivių, kurie sugrįš iš tarnybos ir jieškos sau naujų vietų dirbti, ir kitų 5 milijonų darbininkų dirbančių karo industrijose, kuriose tie darbai pasibaigs ir darbininkai turės susirasti kitus darbus.

Tai numatydami nekurie jau dabar kalba ir rupinasi kad būtų pradėta pasiruošimai apie teikti darbus ir užsiėmimais tuos milijonus žmonių, kurių vieni bus jauni, kiti jau seni.

Sako, darbininkams bus gana darbo jeigu bus pasiruosta gaminimas ir išvežimas į kitas šalis Amerikos didžiųjų prekių kaip mašinų ir kitokių padarų. Tam reikės laivų ir lėktuvų ir reikalinga pradėti rupintis turėti ir juos.

Iš valdžios pusės kaip kurie jau kalba kar kareiviai nebus išstumti į gatves ir nereikės jiems stovėti maisto laukian-

čių eilėse. Bus paruošta atitinkami planai sulyg kurių išeinanti į civilinį gyvenimą vyrai bus bandoma pastatyti į jiems atitinkamus darbus per valdiškus darbininkų samdy-mo biurus.

PEKSČIŲJŲ ŽUSTA DAUG KAS METĄ

Pėkštiems patartina paskaityti šitą, apsisaugojimui nuo mirties arba sužeidimo.

Jūs gal paskubėsit kelias sekundas, greičiau nulipdami nuo šaligatvio paskubėjimui pereiti skersai gatvę, laukdami pasirodant žalios šviesos — bet jūs galit netekti gyvasties.

Pereitą metą visoje šalyje automobiliai, trokai ir gatve-kariai užmušė 10,600 pėkščiu-jų ir sužeidė 235,000 kitų, del to kad jie nebuvo gana atsargūs eidami skersai gatvę arba vieskelį.

ORO susisiekime tarp Ber-lino ir Helsinkio, Suomijos, Vo-keičių lėktuvai dabar nusilei-džia ir Kauno aerodrome.

TABOR FARM AUKSINIAI JUBILEJAI

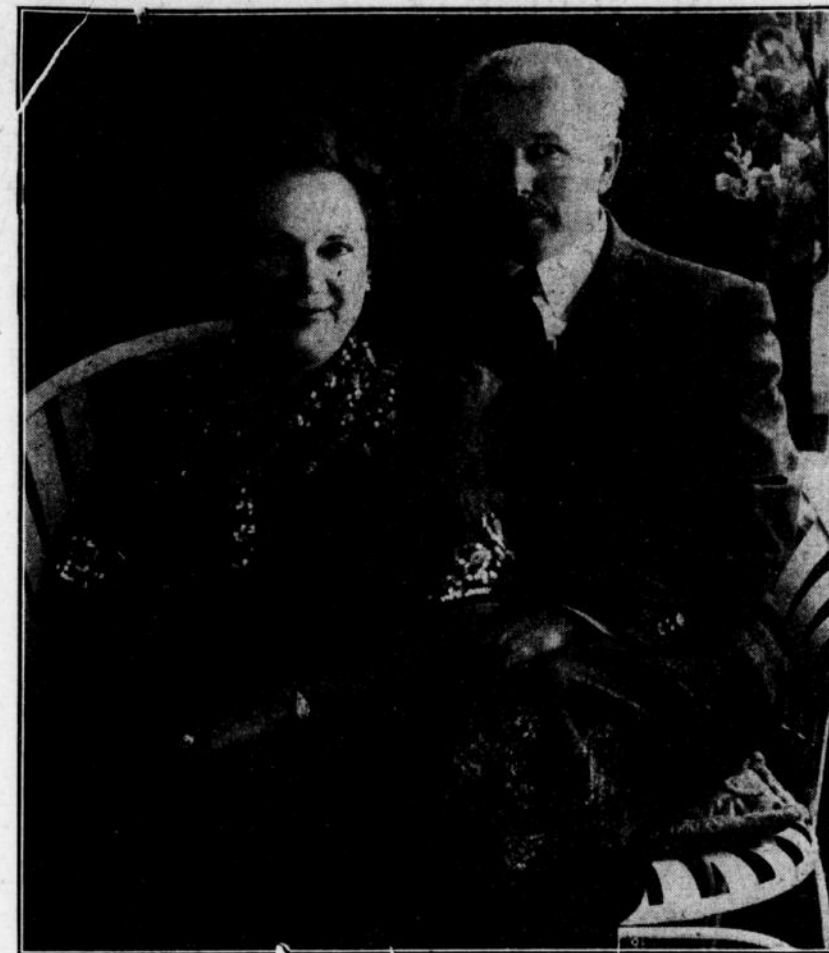
Tabor Farm rezortas, prie Sodus, Mich., kuris yra nuosa-vybė Juozo ir Marijonos Ba-čiunų, šymet mini 50 metų įsi-kurimo sukaktį. Tabor Farm rezortas įkurtas 1893 metais. Jis randasi apie 100 mylių i rytus nuo Chicago, Michigan valstijoje. Didėnis miestas arčiausias prie Tabor Farm yra Benton Harbor, apie 11 mylių į šiaurę.

Tai Tabor Farm sukaktis. Antroji sukaktis yra paties savininko Juozo Bačiuno, wes jis šymet mini irgi 50 metų savo amžiaus. Koks sutapi-mas! Tais pačiais metais įsi-kurė Tabor Farm ir Juozas Ba-čiunas gimė. Bet jis yra sa-vininku to rezorto tiksliai 25 metai. Kuomet jis apsišvedė tai įsigijo Tabor Farm ir jiedu su žmona yra pilni šeimini-kai.

Tabor Farm rezortas kasmet sutraukdavo daug vasarotojų, o šymet tai ir perpilnai. Vie-na, tai netoli didmiesčio Chica-gos, iš kur palyginamai leng-va nuvažiuoti, o antra — niekur taip vasarotojai nesijaučia ge-rai, lyg savo namuose, kaip tenai. Prie to, kiekviena va-sarotoja ten traukia įvairūs patogumai. Pirmiausia tai fol-fas. Tabor Farm turi 9 sky-lių erdvų golfo lauką, kuriame vasarotojai žaidžia nuo anksty-vo ryto iki sutemai. Antra — maldymosi baseinas. Ir čia, nuo pat ryto iki vidurnakčio pliauskymasis vandenyje.

Tiek jaunimas, tiek senimas smagiai atostogas praleidžia Tabor Farm rezorte.

Kai kurie mano kad Tabor Farm yra tikrai paprasta far-ma. Nieko panašaus. Tai yra



Juozas ir Marijona Bačiunai

pirmaeilis rezortas, su visais duoja ir sulaukes kitos vasa-miesto patogumais, bet su at-ros pats vėl skuba ten važiuo-viros gamtos atmosfera ir na-turaliais vasarojimui vilioji-mais.

Juozas ir Marijona Bačiunai nusipirko tą rezortą 25 metai atgal. Jiedu paeina iš Chica-gos ir palaiko senoviskus ry-šius su savo draugais Chicagie-čiais ir kitais plačioje Ameri-koje, dirbdami Lietuvišką tau-tišką darbą.

Aikvojimas — niekuo nepaskubins Užbaigimui karo

Palikimas proso kaistančio arba užmiršimas užsukti skle-po šviesą einant į viršų arba atsiliepiant telefono ar durų varpelio — gal jums neįsirodo svarbiu. Pagaliau, jeigu tas paliks degti per pusę valandos — kaštai už suaikvotą elek-trą bus menkesnis — nes elektra yra pigi ir jos yra pakan-kamai Clevelando srityje. Tikrai, jūsų vieno atsitikime toks suaikvojimas reiškia visai mažai.

Bet padauginkit savo namą per tukstančius kitų — per su-virš 1,300,000 elektros naudotojų kuriuos šioje srityje aptarnauja The Cleveland Electric Illuminating Company — ir elektros suaikvojimas iš priežasties paliktų neužsuk-tų šviesų ir padargų ... pasidaro nuostabus.

Ir toks aikvojimas gali labai daug sutrukdėti mūsų šalies karo pastangas. Štai kodėl.

Juo daugiau elektros jūs išnaudojot, tuo daugiau anglies, darbininkų jėgos, transportacijos, ir daug kritiškų reika-lingų medžiagų išsinaudoja — nes viso to reikia parupini-mui elektros šviesai ir jėgai kuri jums tarnauja.

The Cleveland Electric Illuminating Company yra apsi-rupinus reikalingomis priemonėmis išpildyti visus numaty-tus reikalavimus savo kostumerių elektros šviesai ir jė-gos patarnavimui.

Tačiau delei mūsų šalies gausiai praplėstų karo pastangų, yra būtinas reikalingas ekstra daugiau anglies, žmonių dar-bo jėgų, transportacijos ir kritiškų medžiagų. Ir vienas iš labai svarbių būdų paluosuoti daugiau būtina reika-lingų patarnavimų ir medžiagų karui — yra tai naudoji-mas mažiau elektros namuose.

Todel tai jūsų Vyriausybė per the Office of War Utilities, of te War Production Board, prašo jūsų ir visų kitų elek-tros naudotojų ... namams, komercijai ir industrijai ... prisidėti prie nacionalio programo savanorių taupy-tojų — pradedant Rugšėjo 15, iki tolesniam pranešimui.

Viskas ko iš jūsų prašo atlikti yra tik buti atsargiu — at-siminti kad reikia užgesinti nereikalingas šviesas, užsukti padargus kuomet jie jau nevartojami, ir radio laikyti atsukta tiksliai pada jo klausote. Yra ir kitų dalykų ku-riuos jūs galit savo namuose padaryti pagelbėjimui veng-ti aikvojimo. Šiame puslapyje telpa keletas patarimų.

Atminkit, kuomet jūs užsukat swiče, jūs gelbstit pasku-binti Pergalę neaikvojant elektros.

Šis pranešimas daromas kooperuojant su Valdžios nacio-nale laisvanoriška Konservavimo Kampanija, prašančia sumažinti sunaudojamą elektros, anglies, petrolejaus, na-turalio ir dirbtinio gaso, vandens, komunikacijos ir trans-portacijos. THE CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINA-TING COMPANY.

KAIP JŪS GALITE TAUPYTI ELEKTRĄ NAMUOSE

1. Užsuk šviesą kai nenaudoji. Tas ne tik taupys elektrą bet ir kritiškas medžiagas naudo-jamas lempučių daryme.
2. Valyk lempų bulbs ir reflek-torių dažnai, gavimui net 25 iki 25% daugiau šviesos iš tų bulbs ka naudojate.
3. Dalinkis šviesa. Laikyk lem-pas ir baldus taip kad lempa tarnautu dviem ar daugiau as-menių, jeigu reikalinga.
4. Pritrauk lempa arčiau skait-ant ar siuvant. Keli coliai to-liau gali reikėti net iki 50% šviesos mažiau.
5. Naudok mažesnius bulbs jei nereikalinga skaidri šviesa, ru-bų šepose, prieangyje, porčiuo-se ir tt.
6. Neužmiršk užsukti šviesas sklype, nenaudojamuose kamba-ruose, sandėliuose, klozetuose, ir tt.
7. Išjungk elektrą iš visų pa-dargų tuoj kaip tik pabaigia-ma juos naudoti.
8. Neperpildyk elektriška re-frigeratorių, defrostuok regu-liariai ir uždaryk duris greitai kaip galima.
9. Naudok pečių atsargiai. Ne-užmiršk užgesinti paskiras da-lis tuojau kaip tik nereikia.
10. Nepalik radio veikiantį jei nesiklausai jo.

THE OFFICE OF WAR UTILITIES OF THE WPB SAKO:

“Nereikia čia pastangų mažinti reikalingą šviesą militariams, avia-cijos ir policijos reikalams, šviesą būtina viešai sveikatai įskaitant ir akių apsaugai ir šiaip saugumui, dirbtuvių apsaugai, transpor-tacijoje ir produkcijoms tikslams”.



ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galit tikė-tis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais au-dimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pa-saulio istorijos eiga, didieji karai, kurie te-sėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Ru-sijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmo-nija gyveno, kariavo nuo pat prieš-istori-nių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykit prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

Reikalaukit Dirvoje
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeningę “MARGUČIO”-VANAGAIČIO dainų knyge-lę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujau-sių, gražių dainų rinkinis, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmok-ti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagaičio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit “Dirvoje”

MARIJA BOČKAREVA

Rusijos Moterų “Mirties Batalijono” Vėdėja Marija Bočkareva, jos gyvenimas ir kariavimas; prisai-tinimas Rusijos revoliucijos. Parašė Isaac Don Levine. Vertė K. S. K. 295 pusl.1.00

MIKALDOS

Karalienės Sabbos
PRANAŠYSTES

Kaina su prisiuntimu 30c.

Idomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knyge-lių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiuntimu tik 30c. Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti val-giai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminiškė turi ru-pesnio ir vargo su gaminimu valgių, priva-lo įsigyti šią naudingą knygą. KAINA \$1.

Reikalaukit “Dirvoje”

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

TAMSESNIS ŠIS
VAKARAS
REISKIA
SKAISTESNĮ
RYTOJŲ

A DARKER
TONIGHT
MEANS A
BRIGHTER
TOMORROW

The
Illuminating
Company



Dirva metui vis

TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI
ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie at-naujina savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi buti jums prieinama kaina. Ap-sirupinkit Dirvą dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku, palengvinsit jai eiti.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykit jiems Dirvą už \$2.00, arba pakal-binkit, lai patys užsirašo šį idomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam 1943 metui.

(Idėkit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA
6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

2

KAIP PHILADELPHIJOS LIETUVIAI RĖMĖ PIRMĄ LIETUVIŲ SKRIDIMĄ PER ATLANTIKĄ LIETUVON

Rašo Zigmas Jankauskas.

(Tąsą iš pereinio nr.)

JIESKOJIMAS RIEZASČIŲ DARIAUS IR GIRĖNO ŽUVIMO GEDULINGAS PAMINĖJIMAS

Philadelphia Vilniui Vad. Sąjungos komiteto atstovai ir pavieniai veikėjai, kurie taip ilgai ir daug prisidėjo žuvusių lakunų Dariaus ir Girėno skridimo parėmimui, pasiekus liudnį žinią — kad jie rasti nukritę su lėktuvu prie Soldino, pamiškėje, — giliai susigraudė jų tragiška mirtimi ir sumanė pajieškoti priežastis to nelaimingo įvykio.

Liepos 20, 1933, suaukė nepaprastą tuo reikalu susirinkimą Lietuvių Muzikalėje salėje. Atidarius susirinkimą, nuliudė veikėjai atsistojo ir nulenė galvas vienai minutei, atidavimui žuvusiems karžygiams pagarbos. Susirinkime daug ir išsamiai kalbėta apie priežastis prisidėjusias prie nelaimingos mirties tų mūsų tautos oro narsuolių. Prisiminta kad lakunams truko šimto dolerių užsimokėti už kabelius gauti leidimus iš kitų valstybių jų kelionei skridimui per svetimas teritorijas, ir kitus trukumus, ir mūsų komitetas nutarė užklausti Lietuvos Atstovybės Washingtono, kad paaiškintų tuo skaudžiu klausimu. (VVS komiteto užklauso imo laiškas Lietuvos Atstovybei iš Liepos 24, 1933, paskui Atstovybės atsakymas Liepos 31, ir VVS komiteto atsakymas Atstovybei, rašytas Rugsėjo 17, 1933, sykiu su kita medžiaga likos pasiūsta, kaip pradžioje šio rašto paaiškinta, Lietuvos Aero Klubui, Kaune, Dariaus-

Girėno monografijai leisti. Susirašinėjimo nuorašų del ilgumo raštų nepadaryta ir jų čia skaitytojui dabar negalima paduoti. Lietuvos Atstovybė mūsų paliestu klausimu patiekė visuomenei gana ilgą paaiškinimą, straipsniu "Darius-Girėnas ir Lietuvos Pasiuntinybė", kuris tilpo Vienybės laidoje 1 ir 8 Rugsėjo, 1933 m., ir kituose Amerikos Lietuvių laikraščiuose. Taip pat komiteto nutarta surengti žuvusiems lakunams gedulingą paminėjimą, kuriam atsibuvus liko aprašyta taipgi Vienybės Rugs. 15 ir Sandaroje Rugs. 15, 1933.)

DARIAUS IR GIRĖNO ŽUVIMO ATBALSIAI

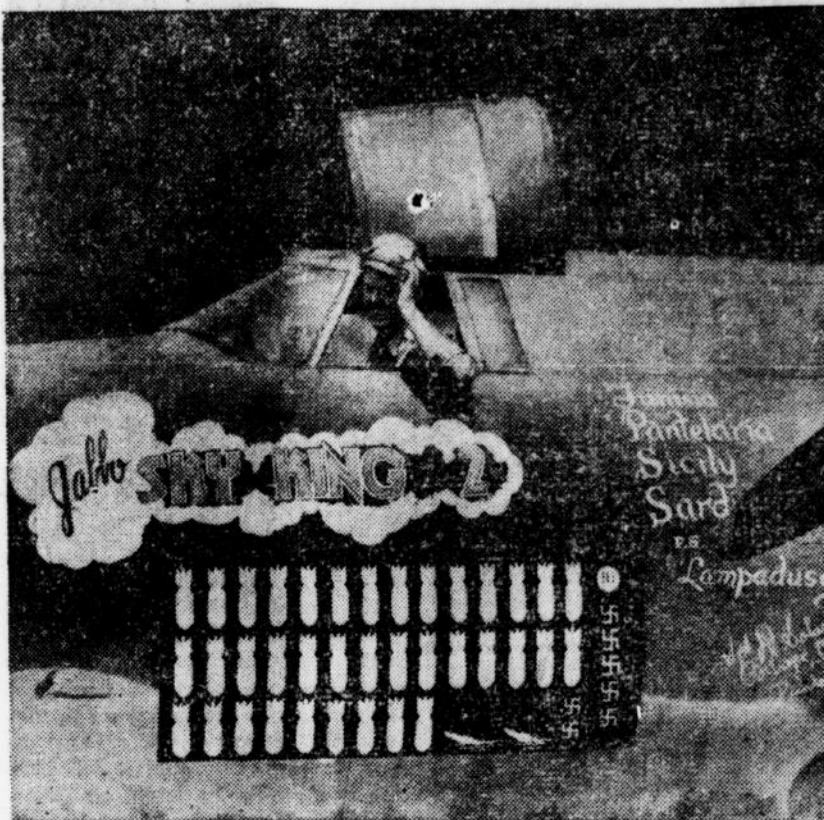
Ne tik Lietuviai ir Lietuvių tauta nemiršo tragiškai žuvusių savo sunų toje istoriškai kelionėje per Atlantiką, bet ir platūs pasaulis jų nelaimingu likimu taip pat susirupino. Matomai kad žuvmas mūsų drąsių vandenyno pionierių Soldino pamiškėje, Vokietijoje, nepatenkinto duotų davinių ir priežastis, oficialiai paskelbtų svetui. Kaip jų žuvmas buvo misterija patiems Lietuviams taip ir kitiems. Kuomet žuvusių karsitai su sužalotais jų kunais ir "Lituanicos" palaikais surinktais jų žuvmio vietoje buvo priimta Kaune ir visa Lietuva liudėjo, tuo tarpu kiti įtekinimai pasaulio žmonės knisosi po antspauda oficialių tyrinėjimų surasti tikras priežastis delei kurių mūsų lakunai turėjo žūti. Įtekiname Amerikoniskame laikraštyje The Philadelphia Record, rašytojas Ludwig Lore savo kolumnoj "Behind the Cables", tarp kitko sako:

"MURDER (žudystė)?... Liepos 15, 1933, Bellanca monoplanas Lituanica su Kapitonu Steponu Darium ir Leitenantu Stasiu Girėnu, Amerikos pilieciais Lietuvių kilmės, išskrido iš Roosevelt Field į Kauną, Lietuvos sostinę. Liepos 17, 1933, Associated Press pranešė apie tą nelaimingą Lituanicos sudužimą prie Kuhdamm, netoli Soldino, Vokietijoje. Buvo gerai pagrįsta nuovėla kad tie narsūs lakunai tapo aukomis Nazių kultkosvaidžių. Lietuvių komisija pasiūsta ištyrinėti tą nelaimę patyrė kad sparnai ir pusė paties lėktuvo yra dingę. Jų lavonai buvo užntuotai dideliose grabuose. Vokiečių viršininkai paskelbė jog tai nelaiminga mirtis. Oficialiai tas incidentas užbaigtas.

"INVESTIGATION (Tyrinėjimas)... E. Stanton Brown, štabo investigatorius, Popular Aviation žurnalo, savo straipsnyje duoda klausimą: 'Ar Naziai Nušovė Transatlantiko Lakunus?' ir bando duoti atsakymą. 'Apie vidurnaktį', sako Mr. Brown, 'Lituanica pasirodė virš Berlichingen, netoli Lenkijos sienos, po apskimo du kartu virš darbo stovyklos netoli Karaliaučiaus. Vėliau tos stovyklos sargybiniai pareiškė jog jie 'manė tas lėktuvas darant fotografiskas nuotraukas tos stovyklos'. Kas atsitiko kada jis nukrito toliau?"

"Pirmutinis nazių pareiškimas", tas aprašymas sako toliau, 'skelbė kad lakunai išbaigė savo gasoliną'. Bet tie kurie pasiekė nukritimo vietą pirmieji raportavo jog mažiausia 60 literių gaso buvę tankuose ir rezervo skardinėse. 'Jie įlėkė į medžių viršūnes skraidančiu greitumu, mažiaus-

Gryžo Po Didelių Žygių Sveikas



Vienas iš trijų B-26 bombierių kurie sugrįžo atgal į dirbtuves kur jie buvo padirbti, Baltimore, Md. Čia matosi Leit. Richard Meldon. Jis dalyvavo 150 įvairių užpuolimų Ašies jėgų įvairiose vietose, nuo kitais diem lėktuvais 16 priešų lėktuvų, nuskandino aštuonis Ašies laivus ir tris submarinus.

sia, autorius sako. 'Jei lėktuvas būtų išbaigęs gasą Darius būtų leides jį išlėto kaip tikėtai galima'.... Vienas iš darbininkų kur tų lakunų kunai buvo subalzamuoti neseniai atvyko į Ameriką ir pareiškė jog jis matęs kulkų skyles lavo-nuose. Lėktuvo sėdamoji vieta... buvo apslakstyta kraujais....

"The Neue Vorwaerts tikri-no kad lakunai buvo nušauti sargybinių, kurie manė jog tai buvo priešų lėktuvas. Šios ir kitų priežastis delei Popular Aviation žurnalo reikalauja kad Suvenytos Valstijos ištyrinėtų, nes Lietuva ekonominių ir politinių priežastis delei negali padidinti friekcijos su savo galinga kaimyne....

Už šitą užuojautą ir susidomėjimą žuvmu mūsų lakunų, VVS komitetas pasiuntė Lapkričio 15, 1934, sekantį padėkos laišką Popular Aviation žurnalui (laiškas tilps kitame numeryje).

(Bus daugiau)

Šeimininke: Nuo Tavęs Priklauso Kad Skalbtuvai Skalbtų

Turint mintyje kokią gausybę užduočių elektriskas skalbtuvai gauda atlikti—nuo purvinių darbo rūbų išskalbinimo iki užlaikymo gerų naminių lininių gražiais ir altais — nėra ko stebėtis jei šeimininkė pasijaučia nesmakiai kuomet pamano kas jai būtų daryti jei žugstų kokią neatnaujina dalis to svarbaus namų padargo.

Palaikymui to brangaus skalbtuvo čielybėje ir išvengimui bėgiojimo taisyti, kad skalbtuvai išlaikytų iki karo pabaigai, svarbu prisilaikyti šitų paprastų taisyklių:

1. Neperkrauk jį. Skalbtuvai užpildžius iki vandens linijos idėk min-kstintoja, po to muilia. Paleisk lai-maish, o kai puto pasikelio tris co-lius sumesk skalbinius vieną po ki-to tiek kad lengvai veikty. Neska-lauk balinių perlgai.

2. Kai varai per gręžtuvą neleisk visko ties viduriu bet išskirstink. Sumažink spaudimą volutų gręžimui storių dalyčių. Saugok įlenkt guzikus, kabes ir k. sagtis ir vidų kad nesukaptų volu-ku.

3. Baigus dar-bą paluosuok vo-lukų spaudimą, ir išmazgok, išluos-tyk visą mašiną viduje ir volukus. Pilnai išdžiovius, uždeng skalb-tuvą ir laikyk laisvą nuo dulkių iki kitai skalbinio dieni.

4. Užlaikyk skalbtuvą tinkamai išlaiejuotą ir išleptą.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Sigsdami Dirvos Redakcijai Administracijai ar Agentu- rai kokių paklausimus, visada idė kit už 3c pašto ženklelį atsau- kymui. Tas būtina

MOTERYS RAGINA-MOS EITI DIRBTI

Nuo Rugsėjo 30, per porą savaičių net 2555 šeimininkės Clevelando srityje nuėjo dirbti į krautuves, valgyklas, skalbyklas, valyklas ir vaistines, pilnam laikui ar tik po kelias valandas į dieną, apleidamos savo luoslaikį ir kitokius mažos vertės užsiėmimus.

Moterys pagalba labai sumažėjo įvairiose patarnavimo įstaigose kai mokytojos ir mokinės sugrįžo į mokyklas.

Reikalinga daugybė moterys į tuos darbus ir kitus. Moterys užimdamos tuos darbus prisideda prie pastumėjimo karo pastangų.

Kiekviena moteris virš 18 metų amžiaus, fiziniskai sveika ir kurios vaikai lanko mokyklą privalo pasirūpinti dirbti kur nors jei ne pilną laiką tai nors dalį dienos.

Moterys nereikia grūstis į karo dirbtuves, prisirakinti visą dieną, nes yra kitu darbu kuriuos jos gali užimti.

Lietuvės raginamos eiti dirbti kur tik jos tinka: į skalbyklas, dry cleaning įstaigas, valgyklas ir tt.

KAREIVIAI GRYZTA

Ohio valstijoje kasdien po apie 150 kareivių paluosuotu iš tarnybos grįžta namon ir jieško sau darbu. Tie paluosuoti kareiviai yra buvę sužeisti ir dabar pasveikę, kiti paleisti kurie yra virš 38 metų amžiaus.

Jiems reikalinga darbai, bet nėra dar sutvarkyta parapinimas jiems darbu ir kur jie turi kreiptis užsiregistruoti darbui.

HIPPODROME

"THIS IS THE ARMY"

Si muzikalė filma iš kareivių gyvenimo, Irvin Berlin's "This Is the Army", pagaminta Warner Bros., Army Emergency Relief tikslu, pradėta rodyti Hippodrome Theatre visai savaitėi laiko. Dalyvauja vaidinime visa kuopa iš 350 kareivių, su visu kitu įvairumu ir dainomis, kaip tas veiklas buvo statomas cileje miestų scenose.

Veikale dalyvauja daug žymių talentų ir imena kareikių dainų iš 1917 karo ir iš dabartinio. Vadevaujamos rošės vaidina — George Murphy, Joan Leslie, Lieut. Ronald Reagan, George Tobias, Alan Hale, Charles Butterworth and Kate Smith.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono 302 Lamar St. Dayton, O.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieruotojas Dekoratorius

Turiu pilną apdradau tos rūšies darbu kontraktoriaus.

495 East 123rd St.

Telefonas Pótomac 6899

VIETINĖS ŽINIOS

Sulaiko Daugėjimą Darbininkų Atvykstančių iš Kitur

Nors iš kitų vietų ir miestų grudinasis darbininkų vyrų ir moterų į darbus Clevelande dar tebesitęsia, tačiau jų įvažiavimas mažėja.

Tie iš kitur atsidanginusieji čia darbu jieškoti kreipiasi į Valdžios Darbininkų Samdymo biurą po apie 189 į dieną, pirmiau jų buvo po virš 200 į dieną. Bet ne visiems duoda leidimus čia darbus gauti — atmetama bent trečdalis jų, kurie paeina iš industrinių vietų ir gali dirbti tenai.

Tu svetimų darbininkų susigrudinimas į Clevelandą yra pavojingas tuo kad dalis jų liks čia karui pasibaigus, ir atolatiniiai šio miesto gyventojai taksu mokėtojai turės juos dykus maitinti.

Tai gi geriau dabar eiti dirbti moterims, kad tik užpildyti visus vietinius darbus, kad apsisaugojus nuo tos naštos karui pasibaigus.

ZILĖ GALVON—

Du "jaunikiai", Frank Wawzyniak, 54 metų, ir John Poczcha, 52 m., susivarzė už savo šeimynininkę, 71 metų amžiaus, ir iš pavydo Wawzyniak antrąjį lovoje gulintį užmušė. Kaltininkas suimtas.

TAUPLYKIT ELEKTRĄ

Šia savaitę pradėdama vajus mokyti Clevelando ir apilinkės gyventojus kaip tauptyti elektrą. Tai yra dalis visos šalies elektros jėgos taupymo programo karo metu.

Kame puslapyje šiame Dirvos numeryje telpa didelis The Illuminating Company skelbimas paaiškinantis kaip jūs galite prisidėti prie elektros šviesos ir jėgos taupymo.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS



SUPERIOR-RUSSELL INN

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai.

Ielen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

JACK GANSON TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA

24150 Euclid Avenue

Vieta privatiškiems pokiliams, Engagement Partėms, Vestuvėms ir šiaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuoti: KE. 9782

Prie U. S. Route 20

Jack Ganson-Karabinas, Sav.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmą šaukite mus negu ugniagesius (fire-men) ir Apdraudos Agentu.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate 6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

PER TVORA PASIZVALGIUS



KATALIKŲ Draugas randa kad pereito karo metu "Amerikos Lietuviai suvaidino nepaprastą rolę" ir ragina šio karo metu tą patį daryti. Kai kurie katalikų vadai "nepaprastai" ir vaidina tą rolę dabar: kaip Cirinėjus kryžių, neša ant savo pečių pusgyvius socialistus ir vos kojas pavėlkančius sandariečius, o baidosi kaip kipšas švęsto vandens, Lietuvai Vaduoti Sąjungos, kuri viena tiek pat pinigų surinko kiek katalikų Lietuvai Gelbėti fondas (apie \$10,000), ir kuri, be to, išleidžia geresnę knygą Angliška kalba Lietuvos naudai negu visi katalikų profesorai su visais kultūros institutais.

SUFFEKERIAVIMUI Pittsburghe rengiamos konferencijos, katalikai perkristino Vaidylą "tautininku", ir tas, kaip mergos naujagimis, kelis kartus iš džiaugsmo klyktelėjo po tokio krikšto. Pirmo to "krikšto", Vaidyla viešai skelbė kad jis nėra tautininkas ir atsiskleidė kę nors bendro su tautininkais ar jų organizacijomis turėti.

Nenorėčiau kad mano draugas Vaidyla apsieitų kaip tie Jogailos ir Jadvygos krikštijami Lietuviai, kurie po kelis kartus bėgo krikštintis kad vėl gautų po marškinius.

Tautininkai jį senai pakrikštijo jo tikru vardu: socialistų ir Grigaičio bernu. Vaidyla tik ten darbuojasi kur Grigaičio raudonus marškinius ("nagrada").

Vilkits tautininko marškinių gavinimui kitos "nagrados" juk nedora!

TIPINGAI pasigiria monopolijū dauzytojas Grigaitis savo Naujienose aprašydamas konferenciją:

"Kuklus Tarybos sekretorius Dr. P. Grigaitis tik šypsoi ir nedrysta pasigirti kad jo buvo įdėta begalinio darbo konferencijos sušaukimui.

"Tarybos išdinininkas Mikas Vaidyla irgi tik šypsoi ir sako neabejojus kad Amerikos Lietuviai sudės bent \$500,000 Tarybos darbams, bent \$5,000,000 Lietuvos žmonių šelpimui ir išpirks karo bondus bent už bilijoną dolerių".

Tautininkams kurie žino iš jų darbų Grigaitį ir jo gizelį Vaidylą, žino kodėl jiedu šypsojosi: gudriai apmovė katalikus priversdami jiems bernauti! Grigaitis, žinoma, nedrįso pasigirti kokiąs klastas jis pavartojo pasizabojimui katalikų, o Vaidyla — na, tas amžinai apie milžiniškas sumas kalba ir kaip chroniškas ligonis, kas kelintas numeris savo ištikimiams avelėms pakartoja: Na, daktar tai jau dirbsime! — ir vėl užmiega, iki kitą kartą išbudęs vėl paskelbia: Na, dabar tai jau dirbsime!

7 o'clock rush!



Jūs turėtumet matyti kaip mūsų kareiviai bėga prie telefonų, ypatingai tarp 7 ir 10 valandos vakare.

Jie sustoja į eiles po tuziną vienas už kito laukdami progos naudoti telefoną. Jie nori žinoti kas dedasi namie—pranešimams apie gautą savo paaukstinimą—padaryti susitarimus su mylimosioms.

The Bell System daro viską ką tik gali kad jų telefonavimai praieitų laiku.

Bet dabar mažai galimybių tėra nutiesti daugiau linijų — varis ir kitos medžiagos reikalingos karui.

Jei jūs turit sunų tarnyboje, arba jei neturit, duokit progą tarnyboj esantiems vyrams pasikalbėti su saviškiais — patys neužimdami vielų tarp 7 ir 10 valandos vakarais.



THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY



Buy More War Bonds

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

3RD WAR LOAN
VYKSTA GERAI

Pradžia 3-čios Karo Paskolos Clevelando srityje pasirodė labai pasekminga — per pirmą savaitę parduota jau pusė visos \$233,000,000 nuskirtos kvotos. Ta pirmoji pusė buvo lengva gauti, todėl kad bonus pirkto greituojai visi tie kurie buvo paskyrę didesnes sumas valdžiai skolinti.

Tuomi pats riebusis paviršius nugarbėtas, dabar sunkiausias darbas liko surinkti likusią dalį paskolos iš tų kurie mažiau turi arba nelabai nori bonus pirkti.

Apskaičiuojama kad šios paskolos bonus supirkti reikalinga apie 700,000 Didžiojo Clevelando gyventojų, o šia pirmutinę pusę sudėjo tik 28,832 tokių asmenų kurie daug turėjo pinigų ir skyrė didesnes sumas bonų pirkimui.

Didysis vėjus pradėta su iškilmingu banketu ir perstatymu Public Auditorijoje, kur dalyvavo Hollywood filmų artistų grupė. Ten dalyvavo tik turtingieji ir ta vakarą bonų išpirka už \$83,702,000.

Kadangi karo laimėjimas lygiai svarbus turtingiems kaip ir mums visiems darbininkams ir kadangi mūsų vaikai taip pat lygiai kariauja ir dar didesniais skaičiais negu turtingųjų, todėl mums turi būti svarbiau kad daugiau bonų išpirktume, tuo padidinsime mūsų šalies kariavimo galia, greičiau priešai bus nugalėti, greičiau karas baigsis, daugiau išliks sveikų mūsų vaikų ir greičiau sugrįš atgal.

Amerikos laimėjimas karo reikiama užtikrinama pasauliui taikos ir ramybės.

Reikiama daugiau darbų čia pat.

Reikiama užtikrinama laisvės

Lietuvai ir kitoms pavergtoms šalims.

Karo bonus pirkdami jus tik

skolint valdžiai savo pinigų

už gerą nuosimtį — tai gi skolint

savo pačių naudai, taipgi.

Kiekvienas \$75 vertės bonas

už dešimt metų jums su-

grąžins \$100. Ar reikia ge-

resnio uždarbio ir didesnio

saugumo savo pinigams?

PIRKIT WAR BONDS —

PIRKIT DABAR! Lai ir Lie-

tuvų vardas kaip karo rėmė-

ju stovi aukštai greta kitų tau-

tų! Iš šio karo mes Lietuviai

turim daug ką laimėti!

SVEČIAVIMAIŠI

Kareivis imitikas Petras Bal-

trėnas praleido keletą dienų

Clevelande, pas savo draugą Jo-

na Petruską ir Karpius.

Taipgi buvo parvykęs kele-

tui dienų Corp. George Machu-

ta pavesėti pas tėvus.

Laikas nuo laiko pavyksta

ir daugiau Clevelandiečių Lie-

tuvų kareivių, tik jų vardų

netenka patirti. Jie atsilankė

pralinksmina savo tėvus ir gi-

mines.

Aldona Wilkeliš lankėsi ke-

letui dienų Chicagoje.

Margdalena Zdanienė ir duk-

tė Alice išvyko porai savaitę

atostogų į Los Angeles, Calif.

Gryždamos sustos keletui die-

nų Chicagoje.

J. Hermon, kitados gyvenęs

Clevelande ir turėjęs čia daug

draugų, gryždamas iš Kana-

dos, kur aplankė savo sūnų ka-

reivį, buvo sustojęs porai die-

nų pas giminietį Joną Armo-

na. Pasimatė su daugeliu kitų

draugų: aplankė Lietuvius Dar-

želį, kurio dar nebuvo matęs.

Lietuvių Darželis svečių pati-

ko, sakė, "Gražus tai dalykas,

Lietuvių Darželis gražesnis už

kitu tautų darželius".

Jis dabar gyvena New Yor-

ke.

Amilė Petraitienė, iš Detroi-

to, buvo atvykus pas žilingevi-

čius dalyvauti jų 27 metų ve-

dybinio gyvenimo sukaktuvių

pašalinime. Atsiankė Dirvos

redakcijoje, atnaujino prenu-

meratą. Ji mėgsta Dirvą skaity-

ti. Ji turi gerai išauklėtą sūnų,

Povilą, muzikantą, kuris su

visu orkestru išvyko į Hol-

lywood padaryti tam tikrą mu-

zikalinę filmą, kuri bus rodoma

teatruose.

•CUYAHOGA apskritis da-

bartiniu laiku žymiai sumaži-

nes savo skolas. 1933 metais

turėjo įvairiais bondsais skolų

už \$46,000,000, dabartiniu lai-

ku tų skolų turi \$32,221,000.

Lietuvos Reikalams
Sudėta virš \$100

Be jokių didelių ceremonijų, pereinamojo šeštadienio-sekmadienio vakarą, Clevelandiečiai išsū-dėjo Lietuvos vadavimo reika-lams virš \$100.

LVS 1-mo skyriaus sureng-tame vakarėlyje p. Onos Peč-kaitienės namuose, Lietuvos Atstovybei Londone palaikyti pasidarė apie \$25.

Ta vakarą keletas užsisakė knyga "Timeless Lithuania". Sekmadienio vakare, Aleksa Banya turėjo surengęs Califor-nia Restorante gimtadienio paminėjimą savo krikšto duk-teriai p-lei Violai Milikauskai-tei, kartu paminėdamas ir savo 25 metų Clevelande darbuotę.

Ten Lietuvos nuo karo nuken-tėjusių šelpimui suaukota \$34. Šiame vakarėlyje nekurie pa-sakė po trumpą kalbą ir linkė-jimus.

Tai pavyzdingas darbas ir kiti privilejtu panašiu būdu pa-sidarbuoti Lietuvos reikalams.

Ir ten dar gauta užsaky-mai knygai, taip kad iš Clevel-landiečių per šeštadienio-sek-madienio per porą dienų gauta knygai apie \$50.

(Aukotojų vardai telpa LVS skyriuje, ant 3-čio pusl.) Tik mažas pasidarbavimas ir pasirūpinimas Lietuvos reika-lais tuoj sudaro gražias sumas auku. Butų gerai kad visi ir visais atvejais prisimintų šio pavergtą, nukankintą tėvų žo-me ir pasirūpintų ištieti jai ranka. Juk niekas kitas Lie-tuvai negelbės kaip tik mes patys.

VAKARĖLIS PAVYKO

Del staiga atšalusio oro, L.

V. S. 1-mo skyriaus rengtas

vakarėlis p. Onos Pečkaitienės

sodyje turėjo atsitikti jos na-

muose, ir mažiau svečių pribu-

vo. Tačiau kurie dalyvavo vi-

si turėjo smagų vakarą, pasi-

kortavo, pasižmonėjo, ir padarė

naudos Lietuvos vadavimo

reikalams. Iš to vakarėlio atli-

ks pėno apie \$25, prie to ke-

letas užsisakė knygą "Timeless

Lithuania".

Poniai Onai Pečkaitienei pri-

klausio garbė už jos energingą

pritarimą šiam tikslui. Ji yra

pasijūčius ilgametė Clevelando

gyventojas, gera patriotė ir

Lietuviškų reikalų rėmėja. Labai

atsidavusiai dirbo Lietuvų

Darželio reikaluose per keletą

metų. Apie 10 metų atgal ji

su savo velioniu vyru buvo ap-

silankius Lietuvoje ir Lietuvų

pamilo ir visada už ją sako ge-

ra žodį.

Šiame vakarėlyje darhavosi:

Marė Miščikienė, Julė Salasevi-

čienė, Agota Grigienė, Aleksa

Banya ir Jonas Brazauskas.

•OHIO Valstijos Pokarinių

Darbu Planavimo komisijoje

įvyko susiravimas ir reikalas

atsidavusiai teisme išsprendimui

ar ta komisija turi teisę užsi-

imti tuo planavimu, ar darbas

turi būti pervedtas jau esan-

čiai kitai komisijai.

Nežiurint to, planavimas tę-

siamas toliau. Valstija nori

pasiruošti darbams kada karas

baigsis.

PASTU prenumeratą galima

siųsti ir iš Clevelando. Kas ne-

turi laiko ateiti administraci-

jon gali pasiųsti laiškų \$2 su

plnu savo adresu.

PARSIDUODA NAMAS

Su 2 krautuvėm, 4 šeimoms, mūri-

nis, 3 garažiai, kaina \$10,000. —

Prie Superior ir E. 63rd Street.

Kreipkitės tuoj

JACOB TISOVIC

1266 Marquette Rd. EN. 4936

PARSIDUODA AUTOMOBILIS

PLYMOUTH 1936 modelio, dvim-

durim, juodas. Galima matyt va-

karę apie 7 val. ir visą dieną šeš-

tadienį. (38)

1309 E. 65th ST. (viršuje.)

REIKALINGA DARBININKŲ

Puiki proga Lietuviams uždirbti geresnius pinigus.

Priimam be jokio patyrimo, paprastus darbininkus

Mokestis pradžioje už 6 darbo dienas gana didelė

\$49.24 savaitėje

Telefonuokit man, galit susikalbėti Lietuviškai

KENmore 3275

Kaip Kartais Atsitinka



Siedu dideli policininkai ne-turėjo kur akių dėti užtikę tą panele nuoga vaikščiojant Sun-set Ežero pakraštyje, netoli Bostono. Ji yra Marlin Ems-lie, pustrėjų metų amžiaus, ir stebisi ko tie policininkai turė-tu sarmatyti.

RAUD. KRYŽIAUS NAUDAI
KORTAVIMO VAKARAS

Katalikiškų draugijų moter-y rengia Raudonojo Kryžiaus naudai kortavimo vakarėlį su šokiais, sekmadienį, rugs. 26, Sv. Jurgio parapijos salėje, 5 val. vakare.

Dalyviams skiriama 5 dova-nos prie įžangos tikietų ir do-va-nėlės kortuotojams prie sta-lų; taipgi bus šiltos kavutės su užkandžiais.

Pastaba: Kurie esat įsigiję tikietėlius Spalių 3 dienai, tie tikietėliai bus geri šiam va-karėliui, rugs. 26.

Komisijos susirinkimas bus penktadienio vak., rugs. 17, po pirmų pamaldų. Visos na-rės prašomos dalyvauti ir at-sinesti įžangos tikietėlius. Ne-pamirškite. Komisija.

•DARBININKŲ patikrini-mui nuo džiuvos bus reika-linga pereiti X-ray egzamina-vimas. Tam tikslui ruošinama reikalingi prirengimai. Tame kooperuoja apskrities sveika-tos viršininkai su federale ir miesto sveikatos organizacio-mis.

PRARADO \$22,320 PINIGŲ

Tulas Albert Schneeberger, 62 m., nuo 3452 E. 123 st., su-skaites savo dėžėje namuose laikomus pinigus atrado kad dinge \$22,320, likę tik \$19,080. Keista kad vagilius nepagrobė visus, ir tas žmogelis būtų li-kęs visai plikas. Jis netiki į bankus, sako bankai permažai procento moka, tai jis laikėsi pinigų namie, kur pats gali matyti. Taip, laikė, kad kas kitas pagrobė, ir vistiek jų matyt negalės.

Jis tuos pinigus susidėjo taupydamas iš pat jaunų die-nų.

REV. PRUNSKIS, who is in charge of the Lithuanian Catholic Press Bureau in Chicago, published in English a booklet describing the liquidation of fifteen Catholic priests by Stalin's secret police during the occupation of Lithuania by Soviet forces.

THE LITHUANIANS of Norwood, Mass., decided to purchase enough war bonds to buy our Navy a fighter plane.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

REV. DAILEY, editor of the New World, addressed the American Friends of Lithuania in Chicago, at a meeting organized by the Executive Secretary of this Association, Stanley Pieza, of the Chicago Herald-American.

THE LEAGUE for the Liberation of Lithuania issued an appeal to Lithuanian Americans to support to the utmost the Third War Loan. In moving terms the appeal describes how the sole hope of Lithuania's freedom lies in the victory of the United States. It is believed, Lithuanian Americans will subscribe in the amount of over ten million dollars.

Youth's Forum

PHONE: ENdicut 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

COME, COME, MR. BRACKEN

(Editorial, Chicago Daily Tribune, Sept. 1)